

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2025/26: MJU9

Djurskydd

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden om djurskydd från allmänna motionstiden 2025/26, främst med hänvisning till vidtagna åtgärder och pågående arbete. I betänkandet finns elva reservationer (S, V, C, MP).

Behandlade förslag

86 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet5

 Ärendet och dess beredning.....5

Utskottets överväganden.....6

 Djurvälfärd och utevistelse.....6

 Veterinärer och säkrare djursjukvård.....10

 Effektiv djurskyddskontroll.....17

 EU:s djurskyddslagstiftning20

 Farliga djursmittor24

 Antibiotikaanvändning31

 Smärtfria metoder för bedövning vid slakt33

 Illegal handel med djur36

 Skydd för viltlevande djur39

 Delfinarier40

 Virtuella stängsel.....42

 Motioner som bereds förenklat.....43

Reservation44

 1. Djurvälfärd och utevistelse, punkt 1 (C).....44

 2. Djurvälfärd och utevistelse, punkt 1 (MP).....44

 3. Veterinärer och säkrare djursjukvård, punkt 2 (S).....45

 4. Effektiv djurskyddskontroll, punkt 3 (S)46

 5. EU:s djurskyddslagstiftning, punkt 4 (C)47

 6. EU:s djurskyddslagstiftning, punkt 4 (MP)47

 7. Farliga djursmittor, punkt 5 (C).....48

 8. Smärtfria metoder för bedövning vid slakt, punkt 7 (S, V, MP).....49

 9. Illegal handel med djur, punkt 8 (S)49

 10. Skydd för viltlevande djur, punkt 9 (MP).....50

 11. Virtuella stängsel, punkt 11 (S)51

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag.....52

 Motioner från allmänna motionstiden 2025/2652

Bilaga 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet61

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Djurvälstånd och utevistelse

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:389 av Magnus Oscarsson (KD),

2025/26:501 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP) yrkande 3,

2025/26:2833 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 24 och

2025/26:3428 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 25.

Reservation 1 (C)

Reservation 2 (MP)

2. Veterinärer och säkrare djursjukvård

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:672 av Hanna Westerén (S),

2025/26:2403 av Markus Wiechel (SD),

2025/26:3142 av Patrik Karlson (L) och

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 49, 51 och 52.

Reservation 3 (S)

3. Effektiv djurskyddskontroll

Riksdagen avslår motion

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 34.

Reservation 4 (S)

4. EU:s djurskyddslagstiftning

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:501 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP) yrkande 2,

2025/26:2833 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 26 och

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 65.

Reservation 5 (C)

Reservation 6 (MP)

5. Farliga djursmittor

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:824 av Mikael Larsson (C),

2025/26:1909 av Laila Naraghi (S),

2025/26:2268 av Sten Bergheden (M) och

2025/26:2833 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 28.

Reservation 7 (C)

6. Antibiotikaanvändning

Riksdagen avslår motion

2025/26:2883 av Marlène Lund Kopparklint (M) yrkande 2.

7. Smärtfria metoder för bedövning vid slakt

Riksdagen avslår motion

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 36.

Reservation 8 (S, V, MP)

8. Illegal handel med djur

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:2986 av Marlène Lund Kopparklint (M) och

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 39 och 45.

Reservation 9 (S)

9. Skydd för viltlevande djur

Riksdagen avslår motion

2025/26:3429 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP).

Reservation 10 (MP)

10. Delfinrier

Riksdagen avslår motion

2025/26:405 av Martin Ådahl (C) yrkandena 1 i denna del, 3 och 4.

11. Virtuella stängsel

Riksdagen avslår motion

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 13.

Reservation 11 (S)

12. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 5 februari 2026

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Kjell-Arne Ottosson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kjell-Arne Ottosson (KD), Martin Kinnunen (SD), Åsa Westlund (S), Sofia Skönnbrink (S), Staffan Eklöf (SD), Malin Larsson (S), Helena Storckenfeldt (M), Mattias Eriksson Falk (SD), Jytte Guteland (S), Lars Johnsson (M), Kajsa Fredholm (V), Victoria Tiblom (SD), Elin Nilsson (L), Joanna Lewerentz (M), Aida Birinxhiku (S), Rebecka Le Moine (MP) och Anders Karlsson (C).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet 86 yttranden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26. Motionsyrkandena handlar bl.a. om djursjukvård, afrikansk svinpest, illegal handel med djur och delfinrier. Ett antal yrkanden tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden och dessa behandlas därför i förenklad ordning. Förslagen i motionerna finns i bilaga 1. Motionsyrkanden som behandlas i förenklad ordning redovisas i bilaga 2.

Utskottets överväganden

Djurvelfärd och utevistelse

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om djurvelfärdsersättningarna och undantag från beteskrav.

Jämför reservation 1 (C) och 2 (MP).

Motionerna

I kommittémotionerna 2025/26:3428 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 25 och 2025/26:501 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP) yrkande 3 anför motionärerna att Sverige bör driva på för en utveckling av djurvelfärdsersättningarna inom EU. Motionärerna menar att gemensamt höjda minimikrav för djurens villkor i hela EU inte bara förbättrar djurskyddet för alla djur inom EU, utan det ökar också förutsättningarna för det svenska lantbruket att förena ett högt djurskydd med en god konkurrenskraft. En utveckling av djurvelfärdsersättningarna skulle stärka svenska bönder. Även i kommittémotion 2025/26:2833 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 24 betonas vikten av att höga nationella djurskyddskrav inte innebär en konkurrensnackdel för svenska lantbruksföretag och att regeringen därför bör verka för att det ska införas en djurvelfärdsersättning för bete.

I motion 2025/26:389 av Magnus Oscarsson (KD) vill motionären att Jordbruksverket ska få i uppdrag att utreda en möjlighet till undantag från beteskravet för de mjölkgårdar som saknar tillgång till lämplig mark eller av andra omständigheter inte kan ha kor på bete.

Kompletterande information

Enligt 2 kap. 2 § första stycket djurskyddslagen (2018:1192) ska djur hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att deras välfärd främjas, att de kan utföra sådana beteenden som de är starkt motiverade för och som är viktiga för deras välbefinnande (naturligt beteende) och att beteendestörningar förebyggs. Enligt andra stycket i samma bestämmelse får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter och villkor för eller förbud mot viss djurhållning för att tillgodose kraven enligt första stycket.

I 2 kap. djurskyddsförordningen (2019:66) finns vissa allmänna bestämmelser om hur djur ska hanteras, hållas och skötas. Där finns bl.a. regler om bete under sommartid och möjlighet för nötkreatur och grisar att vistas ute (se 2 kap. 3, 4 och 8 §§).

När det gäller nötkreatur finns vidare regler om utevistelse i Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:18) om nötkreaturs

hållning inom lantbruket m.m. Enligt 6 kap. 10 § får endast djur som är lämpade för utevistelse under den kalla årstiden hållas som utegångsdjur. Enligt 11 § ska utegångsdjur under den kalla årstiden när betestillväxt inte sker ha tillgång till en ligghall eller ett annat stall som ger dem skydd mot väder och vind samt en torr och ren liggplats. Av 12 § framgår att utegångsdjur i besättningar som är anslutna till ett kontrollprogram för utegångsdjur utan hinder av 11 § får hållas i enlighet med kontrollprogrammet.

Av djurskyddsförordningen framgår att nötkreatur som hålls för mjölkproduktion och som är äldre än sex månader ska hållas på bete sommartid. Enligt föreskrifterna avses mjölkkor hållna på bete i ett dygn om de under dygnet kommer ut och kan vistas ute under en sammanhängande tidsperiod på minst sex timmar. Antalet dygn som de ska hållas på bete varierar dock beroende på olika parametrar, bl.a. var i landet djuren hålls.

Inom ramen för den pågående översynen av EU:s djurskyddslagstiftning presenterade Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa) i maj 2023 ett vetenskapligt yttrande om djurvälstånd för mjölkkor. I yttrandet rekommenderas att mjölkkor ska ha tillgång till bete.

Regeringen tillsatte i februari 2023 en utredning för att bl.a. analysera hur de svenska djurskyddsbestämmelserna påverkar svenska livsmedelsproducenters konkurrenskraft i förhållande till livsmedelsproducenter i andra medlemsstater inom EU och undersöka möjliga åtgärder, inklusive regelförenklingar, för att med bibehållna högt ställda djurhållningskrav stärka konkurrenskraften för svensk livsmedelsproduktion (dir. 2023:19). Uppdraget redovisades den 29 augusti 2024 (SOU 2024:56). I betänkandet föreslås bl.a. att Jordbruksverket får i uppdrag att se över möjligheten till mer flexibla regler för bete och utevistelse för får och nötkreatur i köttproduktionen. Enligt utredaren är målet att djurägarna själva i än högre grad än i dag ska kunna bestämma när och hur länge och vilka djur som ska gå på bete vid en viss tidpunkt eller på annat sätt vistas ute. Det kan bl.a. möjliggöra ett bättre utnyttjande av foder i form av bete om djuren kan vara ute längre tid på hösten utan krav på ligghall. Det kan också spara strömedel. Det skulle även ge möjlighet att vid behov hålla vissa djur inne på försommaren för slutgödning, vilket är viktigt för lönsamheten.

Utredaren anser att beteskravet i den svenska lagstiftningen kan hindra en nödvändig utveckling av svensk mjölkproduktion. I utredningen föreslås därför att mjölkkor i lösdriftsbesättningar ska undantas från beteskrav. Enligt utredaren skulle ett sådant förslag skapa ökad flexibilitet och underlätta för många mjölkproducenter. Det kan ge fler nya mjölkföretag men innebär också att befintlig mjölkproduktion kan behållas eller utökas på ett enklare sätt utan att äventyra djurskyddet, när svår logistik under betesperioden, utmanande utfodring, avsaknad av mark, höga kostnader för mark etc. inte längre hindrar. Sammantaget anser utredaren att det är nödvändigt och proportionerligt med en justering av beteslagstiftningen och föreslår därför att djurägarna ges en större flexibilitet och förtroende att själva bedöma om, och i så fall hur länge, mjölkkor som hålls i lösdriftssystem ska gå på bete. Förslaget omfattar dock

inte ungddjur i mjölkproduktionen vilka även fortsättningsvis föreslås få vara ute på bete sommartid i enlighet med nuvarande bestämmelser.

Vidare konstateras i betänkandet att Sverige tidigare i samband med reformarbete för EU:s gemensamma jordbrukspolitik (GJP) arbetat för att införa möjligheten att ersätta för åtgärder som ingår i nationell lagstiftning och praxis men som går utöver EU lagstiftningen. Det är något som utredaren bedömer vara viktigt för konkurrenskraften, och utredaren föreslår därför att Sverige fortsätter att driva frågan. Utredaren föreslår även att Jordbruksverket inför nästa programperiod för GJP får i uppdrag att inom ramen för GJP undersöka möjligheterna att införa fler djurvälståndersättningar. Betänkandet är under beredning i Regeringskansliet.

Det finns idag möjlighet till djurvälståndersättning för mjölkkor, sugor och får inom ramen för GJP om extra djuromsorgsåtgärder vidtas. Syftet är att öka djurens välbefinnande och den omfattar bl.a. klövhälsövård för mjölkkor, fårklippning samt foderanalys, hullbedömning och produktionsplanering för sugor och får. Enligt gällande regelverk kan djurvälståndersättningar endast ges för åtgärder som går utöver nationella lagstiftningskrav och praxis, och de bygger på de beräknade merkostnader och inkomstbortfall som följer av tillkommande villkor. Reglerna tillåter alltså inte ersättning för t.ex. författningskrav på bete för nötkreatur som hålls för mjölkproduktion. Det innebär att ersättning för eventuella merkostnader för svenska producenter till följd av strängare djurskyddskrav i dagsläget inte kan ges med stöd av GJP. Ersättning får inte heller lämnas för sådana åtgärder som, utan att utgöra lagkrav, vidtas av lantbrukare i så stor omfattning att de kan betraktas som etablerad praxis, t.ex. krav som följer av svensk branschstandard. Däremot får ersättning lämnas för nya nationella regler som går utöver EU:s krav, dock i högst 24 månader fr.o.m. den dag reglerna blev obligatoriska för jordbruks-företaget.

Kommissionen presenterade den 14 maj 2025 ett förslag till förenklingspaket för GJP¹. Förslaget syftar till att förenkla regelverket och genomförandet av medlemsstaternas strategiska planer för GJP. Kommissionen föreslog bl.a. att det införs en möjlighet för medlemsstater att betala ut stöd för nationella djurskyddsregler som går utöver den nivå som krävs utifrån EU-lagstiftningen. Kommissionens målsättning är att beslut ska tas så att förslaget kan börja tillämpas under 2026.

Regeringen välkomnade förslaget i faktabromemorian (2024/25:FPM44). Av den svenska ståndpunkten framgår att regeringen anser att det när det gäller stöd som relaterar till djurvälstånd bör vara möjligt att ersätta för lagkrav och praxis för en nivå som överstiger den generella EU-nivån. Regeringen

¹ COM (2025) 236 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2115 vad gäller systemet med grundvillkor, interventionstyper i form av direktstöd, interventionstyper i vissa sektorer och för landsbygdsutveckling och årliga prestationsrapporter samt av förordning (EU) 2021/2116 vad gäller dataförvaltning och interoperabilitet, innehållande av utbetalningar, årligt prestationsavslut och kontroller och sanktioner

välkomnar också förslaget om att det ska vara tillåtet att betala för djurskyddsregler som går utöver nivån i EU-regelverk. Det är en linje som Sverige drivit vid förhandlingarna om kommissionens förslag till förenklingspaket. Det framgår exempelvis av den kommenterade dagordningen inför jordbruks- och fiskerådet den 23–24 juni 2025 där regeringen betonar att den är särskilt positiv till förslaget att kunna betala för nationella djurskyddskrav som går utöver nivån i EU-regelverken, då det ger förutsättningar att stärka djurväl-färden.

Vidare föreslog regeringen i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 23) att 282 miljoner kronor avsätts årligen 2026 och 2027 för en utökad djurväl-färdsersättning för att kompensera lantbrukare för ökade kostnader för att hålla mjölkkor på bete. Riksdagen biföll regeringens förslag i budgetpropositionen (bet. 2025/26:MJU2, rskr. 2025/26:116). Jordbruksverket har därför påbörjat ett arbete med att se över hur ersättningen skulle kunna implementeras i Sverige. Jordbruksverkets förslag bygger på att den befintliga djurväl-färdsersättningen för förbättrad klövhälsovård för mjölkkor utökas, så att den även inkluderar ersättning för att hålla mjölkkor på bete. Betesgång ska genomföras enligt de krav som finns i den svenska djurskyddslagstiftningen och den sökande ska upprätta en betesplan. Mjölkbönder ska kunna ansöka om ersättning fr.o.m. våren 2026, under förutsättning att kommissionens förslag om förenklingar inom jordbruksstöden går igenom.

Jordbruksverket har i regleringsbrevet för 2026 fått i uppdrag att ta fram ett förslag till djurväl-färdsersättning för dikoproduktion. Syftet med stödet är att öka nötköttsproduktionen i hela landet och bidra till biologisk mångfald. Förslag ska redovisas senast den 1 mars 2026.

Riksdagens tillkännagivande om att värna och utveckla det svenska beteskravet

Riksdagen riktade den 2 april 2025 ett tillkännagivande till regeringen om att värna och utveckla det svenska beteskravet (bet. 2024/25:MJU10, rskr. 2024/25:169). Tillkännagivandet är baserat på en reservation där bl.a. följande anfördes:

Betande djur håller landskapen öppna, vilket i sin tur skyddar många vilda växt- och djurarter från att förlora sina livsmiljöer. Beteskravet är även viktigt för djurens välmående. Förutom att djuren får utlopp för sitt naturliga beteende får de motion och en bättre hälsa. Dessutom bidrar beteskravet till en konkurrensfördel för svenska mejeriprodukter, särskilt eftersom efterfrågan på etiskt producerade varor ökar. Vi ser ett behov av att modernisera regelverket för att underlätta för jordbrukarna, exempelvis när det gäller planeringen av betestiden. Men detta får aldrig ske på bekostnad av djurskyddet. Därför är vi djupt kritiska till resultatet av den utredning som regeringen tillsatt. Utredningen föreslår i sitt betänkande Animalieproduktion med hög konkurrenskraft och gott djurskydd (SOU 2024:56) att det svenska beteskravet för kor i lösdrift ska slopas. För oss är det självklart att värna om betesrätten – det är en garanti för kornas rätt att beta och en viktig del av vår biologiska mångfald.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar att kommissionen i sitt förslag till förenklingspaket för den gemensamma jordbrukspolitiken öppnat upp för en möjlighet för medlemsländerna att ersätta jordbrukare för nationella djurskyddskrav som är mer långtgående än EU-lagstiftningen, exempelvis att hålla mjölkkor på bete. Utskottet noterar att regeringen också drivit denna ståndpunkt i förhandlingarna för att på så sätt stärka djurvälståndet i hela EU. Vidare noterar utskottet att det finns medel avsatta för ändamålet i budgetpropositionen för 2026 och att Jordbruksverket har inlett ett arbete med att ta fram ett förslag för ersättningen för beteskravet. Utskottet noterar också att riksdagen så sent som i maj 2025 riktade ett tillkännagivande till regeringen om att värna och utveckla det svenska beteskravet.

Därmed föreslår utskottet att motionerna 2025/26:501 (MP) yrkande 3, 2025/26:3428 (MP) yrkande 25, 2025/26:2833 (C) yrkande 24 och 2025/26:389 (KD) lämnas utan åtgärd.

Veterinärer och säkrare djursjukvård

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ökad pristransparens i veterinärvården, vinstintresse i djursjukvården, ansvar för veterinär beredskap och service, nationell journalföring samt reformer för Sveriges hästnäring.

Jämför reservation 3 (S).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 49 anför motionärerna att veterinärbolagens ansvar bör tydliggöras med krav på ökad pristransparens. Motionärerna menar att det ska vara enkelt för djurägare att i förväg ta reda på vad olika ingrepp kommer att kosta och vara möjligt att jämföra olika kliniker. Kunder bör också tydligt kunna informeras om vilken kostnad som tillkommer när en tjänst utförs som en akutbehandling för att kunna göra ett aktivt val. I samma kommittémotion yrkande 51 anför att regeringen bör utreda möjligheterna till regelverk liknande de i Tyskland och Frankrike för att begränsa vinstintresset i djursjukvården och återföra makten till veterinärerna. Motionärerna hänvisar till att veterinärerna i Frankrike måste vara majoritetsägare i klinikerna och att djursjukvård inte får bedrivas i vinstintresse samt till att det i Tyskland används en tariffmodell för att säkerställa transparens och konsekvens i prissättningen. Även i motion 2025/26:672 av Hanna Westerén (S) anför att djursjukvården behöver bli säkrare och att vinstintressena i svensk djursjukvård är för stora. I kommitté-

motion 2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 52 betonar motionärerna också behovet av att säkerställa veterinär beredskap dygnet runt, året runt i hela landet bl.a. genom att ställa ökade krav på privata aktörer i fråga om jour och beredskap.

I motion 2025/26:2403 av Markus Wiechel (SD) anförs att möjligheten att införa nationell journalföring för djur behöver ses över. Enligt motionären skulle en nationell journalföring för djur, i form av ett centraliserat register över ägande, hälsa, behandlingar och förflyttningar, utgöra ett viktigt verktyg för att stärka systemen för att hantera djurpopulationer på ett effektivt sätt.

I motion 2025/26:3142 av Patrik Karlsson (L) anförs att det behöver utredas vilka reformer som behövs för att stärka Sveriges hästnäring. Motionären menar att hästnäringen, trots sin stora betydelse både ekonomiskt och socialt, hindras av tunga regelverk och krångliga myndighetsprocesser.

Kompletterande information

Referenspris för veterinärvård

I betänkandet Bättre förutsättningar inom djurens hälso- och sjukvård (SOU 2022:58) framhåller utredaren att det råder fri prissättning på marknaden för djurens hälso- och sjukvård och att det är upp till djurägarna att själva bekosta vården för sitt djur. Det är i första hand upp till marknadens aktörer att värna sina kunders möjligheter att på ett enkelt sätt jämföra priser. Aktörerna på marknaden för djurens hälso- och sjukvård bör dock enligt utredningens bedömning kunna bli mer pristransparenta, i vart fall när det gäller mer basala behandlingar av vanligt förekommande slag. Kunden bör också på ett mer transparent och tydligt sätt kunna informeras om vilken kostnad som tillkommer när tjänsten utförs som en akutbehandling. Även när djurägaren inte har något alternativ till att säkerställa att ett skadat eller sjukt djur snarast får nödvändig vård är det viktigt att kostnadsbilden tydligt kommuniceras, så att djurägaren kan göra ett aktivt val. Konsumentverket bevakar svåra marknader för konsumenter och i vissa fall har myndigheten möjlighet att stötta konsumenter på sådana marknader. Utredningen ansåg att det kan finnas anledning för Konsumentverket att överväga möjligheterna att teckna en branschöverenskommelse med större privata vårdgivare inom branschen för djurens hälso- och sjukvård och Distriktsveterinärerna i syfte att på ett tydligt sätt reglera avtalsvillkor vid köp av tjänster.

I sitt remissyttrande till betänkandet SOU 2022:58 delar Konsumentverket utredningens utgångspunkt att konsumenter behöver få tillgång till korrekt och tydlig information om priser på hälso- och sjukvårdstjänster för djur för att ha förutsättningar att fatta välgrundade affärsbeslut. Myndigheten ser dock svårigheter med förslaget om en branschöverenskommelse med privata vårdgivare inom djurens hälso- och sjukvård och Distriktsveterinärerna som på ett tydligt sätt kan reglera avtalsvillkoren vid köp av tjänster. Verket bedömer att det är tveksamt om det skulle kunna avhjälpa de problem som beskrivs med bristande prisredovisning för olika hälso- och sjukvårdsinsatser för djur.

Regeringen gav den 6 mars 2025 Konkurrensverket i uppdrag att kartlägga pristransparensen inom marknaden för djurens hälso- och sjukvård samt utreda hur denna påverkar prisbildningen och kostnadsutvecklingen inom detta område. Konkurrensverket ska vidare analysera hur bristande pristransparens genom påverkan på prisbildning och marknadsvillkor i sin tur påverkar konkurrensen på marknaden. Analysen bör enligt uppdraget även inkludera priser för djursjukvård av sällskapsdjur i hela landet, både vad gäller akuta åtgärder och standardiserade behandlingsmetoder. Konkurrensverket ska därutöver lämna förslag på konkreta åtgärder för att förbättra pristransparensen inom djursjukvården i syfte att skapa bättre förutsättningar för konsumenter att jämföra priser. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 mars 2026 (LI2025/00548).

Utskottet har tidigare under valperioden behandlat yrkanden om veterinärbolagens ansvar med krav på ökad pristransparens i betänkande 2024/25: MJU10 Bättre förutsättningar inom djurens hälso- och sjukvård samt djurskydd. Utskottet uttalade då följande:

En ökad efterfrågan tillsammans med utvecklade möjligheter till mer avancerad vård för bl.a. husdjur, i kombination med utvecklingen på veterinärmarknaden och den rådande bristen på djurhälsopersonal, har inneburit kraftigt stigande priser på veterinärvård de senaste åren. Enligt utskottet finns det en stor risk för att fler djurägare får svårigheter att klara kostnaderna, inte minst i situationer när det uppstår behov av akutvård. Utskottet välkomnar därför att regeringen nyligen beslutat att ge Konkurrensverket i uppdrag att kartlägga pristransparensen inom veterinärmarknaden.

Ansvar för veterinär service och beredskap

Jordbruksverket har enligt förordningen (2009:1464) med instruktion för Statens jordbruksverk i uppgift att säkerställa tillgången till veterinärer vid utbrott av smittsamma djursjukdomar samt att alla djur i människans vård ska kunna få hälso- och sjukvård (10 §). Jordbruksverket ska i de områden där Distriktsveterinärerna är etablerade bedriva hälso- och sjukvård för lantbrukets djur (11 §). I sådana områden får Jordbruksverket även bedriva hälso- och sjukvård för hästar och sällskapsdjur på en primärvårdsnivå som fastställs av myndigheten i förväg med begränsad utrustning och utan möjlighet till stationärvård. Myndigheten får bedriva vård utöver primärvårdsnivå för hästar och sällskapsdjur om sådan vård inte finns att tillgå inom rimligt avstånd (12 §).

Distriktsveterinärerna är en avdelning inom Jordbruksverket som fullgör veterinära uppgifter enligt 10 §. Distriktsveterinärerna får endast vara etablerade där det krävs för att säkerställa tillgången till veterinärer enligt 10 § (22 och 23 §§). Jordbruksverket får enligt förordningen (2009:1397) om veterinär service av allmänt ekonomiskt intresse ingå avtal om skyldighet att utföra veterinär service av allmänt ekonomiskt intresse.

I proposition 2024/25:57 Bättre förutsättningar för djurens hälso- och sjukvård gör regeringen bedömningen att Jordbruksverket även i fortsättningen bör

säkerställa tillgången till veterinärer vid utbrott av smittsamma djursjukdomar. Enligt regeringen bör det för det ändamålet alltså finnas en organisation som i grunden består av statligt anställda veterinärer. Regeringen anför att ett gott smittskydd kräver förebyggande djurhälsovård, tidig upptäckt av smitta och tillgång till en effektiv beredskapsorganisation för bekämpning när ett smittoutbrott är ett faktum. Ett snabbt agerande är avgörande för att begränsa utbrott och minska förluster. För att uppnå detta krävs inte bara ett skyndsamt agerande från djurägaren utan också en central aktör som bär huvudansvaret för att tillhandahålla veterinärer vid utbrott av smittsamma djursjukdomar. Utan en tillräckligt stor veterinär fältorganisation som snabbt kan mobiliseras och är uthållig över tid kan introduktion av en smitta få allvarliga följder i form av smittspridning, djurlidande, negativ påverkan på livsmedelsproduktionen och folkhälsan samt konsekvenser för samhällsekonomin.

Enligt regeringen är en naturlig lösning att de praktiska uppgifterna inom smittskyddsberedskapen även i fortsättningen sköts av personal från Distriktsveterinärerna, som är en del av Jordbruksverket. Att anlita veterinärer från Distriktsveterinärerna för dessa uppgifter har fördelar eftersom veterinärerna är anställda av Jordbruksverket och därför, genom omfördelning av personalresurser inom distriktsveterinärorganisationen, snabbt kan tas i anspråk vid ett sjukdomsutbrott. För att säkerställa tillräckligt med veterinär kapacitet anser utredningen att det är rimligt att Distriktsveterinärerna också har en viss överkapacitet för att kunna klara flera parallella utbrott samtidigt som basverksamheten inte i alltför stor utsträckning blir lidande.

Vidare anför regeringen att även om uppgifterna inom smittskyddet som utgångspunkt sköts av Distriktsveterinärerna hindrar det inte att beredskapsorganisationen även omfattar andra veterinärer som kan upphandlas inom ramen för veterinär service av allmänt ekonomiskt intresse eller genom specifika upphandlingar för enskilda händelser.

När det gäller beredskapen för djursjukvård under jourtid bedömer regeringen i propositionen att Jordbruksverkets ansvar för tillgången till veterinärer för att alla djur i människans vård ska få sjukvård oavsett tidpunkt på dygnet om det finns djurskyddsskäl i nuläget inte bör inskränkas. Enligt regeringen bör privata aktörer i framtiden ta ett större ansvar för beredskapen för djursjukvård under jourtid. Enligt regeringen behöver det övervägas närmare på vilket sätt statens åtagande när det gäller veterinär beredskap ska utformas framöver. Utskottet ställde sig i betänkandet 2024/25: MJU10 bakom regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård och riksdagen antog förslaget den 2 april 2025 (rskr. 2024/25:169).

Regeringen gav den 1 juli 2024 en särskild utredare i uppdrag att analysera och lämna förslag till åtgärder för att säkerställa en fungerande beredskap för djursjukvård under jourtid (dnr LI2024/01428). I uppdraget ingick att analysera hur de privata aktörerna i framtiden kan ta ett större ansvar för

beredskapen för djursjukvård under jourtid. Uppdraget Åtgärder för att säkerställa veterinär beredskap under jourtid (Ds 2025:27), redovisades i september 2025. Förslaget har remitterats och är under beredning.

Utredaren har i sitt betänkande presenterat en rad förslag bl.a. att staten även fortsättningsvis ska ha det yttersta ansvaret för att det finns tillgång till veterinärer under jourtid. Ansvaret för att åtagandet uppfylls föreslås även i fortsättningen ligga på Jordbruksverket. Det statliga ansvaret föreslås dock begränsas till lantbrukets djur, häst (delvis) och smittskydd. Därmed kommer det inte längre att gälla för sällskapsdjur, förutom när det gäller möjlighet till avlivning av djurskyddsskäl. Åtagandet för djursjukvård under beredskapstid ska begränsas till akut vård som inte kan avvakta till ordinarie arbetstid med hänsyn till djurets lidande eller risk för försämring.

Utredaren bedömer att det inte är nödvändigt att införa en beredskapsplikt för samtliga kliniskt verksamma veterinärer för att syftet, en fungerande djursjukvård i hela landet, ska uppnås. Däremot föreslår utredaren att det införs en beredskapsersättning till privata veterinärer som åtar sig att stå i beredskap under beredskapstid. Jordbruksverket föreslås få ansvar för att organisera beredskapen och administrera beredskapsersättningen. För att samordna tillgången till veterinärer i beredskap i varje veterinärområde under beredskapstid ska Jordbruksverket inrätta en nationell beredskapstjänst. Beredskapstjänsten ska bemannas av personal som är anställd av Jordbruksverket med kompetens inom djurens hälso- och sjukvård. Till beredskapstjänsten ska Distriktsveterinärerna, de privata vårdgivare som efter upphandling åtagit sig att stå i beredskap mot beredskapsersättning och aktörer som ingått avtal om skyldighet att utföra veterinär service av allmänt ekonomiskt intresse under beredskapstid enligt förordningen om veterinär service av allmänt ekonomiskt intresse vara anslutna.

Journalföring

En bra journalföring utgör en bas för god och säker sjukvård av djur. Enligt lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård ska den som ingår i gruppen djurhälsopersonal alltid föra journal i samband med patientbesök eller konsultationer. Enligt 2 kap. 4 a § samma lag ska veterinären lämna uppgifter till Statens jordbruksverk om användning av läkemedel för behandling av djur och andra åtgärder för behandling av djur.

Kraven för vad som ska ingå i journalföringen skärptes i juni 2025 då lagen (2025:697) om ändring i lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård antogs. Ändringarna innebär att veterinärer utöver att som tidigare lämna uppgifter om antimikrobiella läkemedel även ska rapportera när andra läkemedel och åtgärder används. Som en följd av detta har Jordbruksverket uppdaterat sina föreskrifter om veterinärers skyldighet att lämna uppgifter om användning av läkemedel för behandling av djur (SJVFS 2025:23). Bestämmelserna gäller sedan den 1 oktober 2025 och från samma datum ska veterinärer lämna uppgifter om samtliga läkemedelsbehandlingar

av gris, höns, kalkon och nötkreatur. Rapporteringskravet utvidgas fr.o.m. den 1 januari 2026 till att gälla även anka, får, get, gås, hägnat vilt, häst, kanin för livsmedelsproduktion, odlad fisk och ren. Vid rapportering av läkemedelsbehandling ska veterinären även lämna en rad grunduppgifter som anläggningsnummer, djurkategori, ålder, antalet djur som behandlats, diagnos, vilka läkemedel som ordinerats och i vilken mängd m.m. Den samlade djurhälsodatan har en stor potential att kunna bidra till arbetet för en god djurhälsa och mot antibiotikaresistens. De sammanställda uppgifterna gör det möjligt att följa läkemedelsanvändningen och därigenom djurhälsoläget i hela landet. Djurhälsodata kan också användas i den förebyggande djurhälsovården på gårdsnivå och för avelsarbete inom mjölk- och nötköttproduktion, liksom för forskning.

En stärkt hästnäring

Regeringen tillsatte i juni 2024 en utredning för att stärka hästnäringen (kommittédirektiv 2024:58). Syftet med utredningen är att stärka konkurrenskraften i hela hästnäringen och göra den tillgänglig för fler. Utredaren har därför haft i uppdrag att se över möjligheterna att underlätta företagande och deltagande i hästsporten. Uppdraget omfattade även en kartläggning av kompetensförsörjning och kompetensutveckling inom hästnäringen.

Utredaren redovisade sitt betänkande *En stärkt hästnäring* den 28 maj 2025 (SOU 2025:58). Betänkandet innehåller en rad förslag på åtgärder för att stärka hästföretagandet. Utredaren menar att hästnäringen är viktig för såväl lantbruket och landsbygden som för samhället i stort och att den stora potential som finns inom hästnäringen behöver omhändertas. Utredaren konstaterar att hästföretagen idag ofta är negativt särbehandlade i gällande regelverk och praxis och de har inte alltid motsvarande villkor och förutsättningar som annat företagande inom de areella näringarna. Det handlar bl.a. om lagstiftning och tolkningar kring skattefrågor, den gemensamma jordbrukspolitiken i EU, bygglov, strandskydd, konsumentskydd vid köp av levande djur samt vissa veterinära frågor. Enligt utredaren finns det fortfarande mycket som behöver göras för att främja hästverksamheter, inte minst att likställa deras villkor med annat företagande i jämförbara branscher.

Kompetensförsörjningen bedöms vara viktig för hela hästnäringens utveckling. Utredaren lägger därför fram en rad förslag som bedöms bidra till en bättre kompetensförsörjning inom hästnäringen. Ett särskilt fokus läggs på utbildningar inom yrkeshögskolan och utbildning för vuxna till hästskötare respektive anläggningsskötare för hästverksamhet. Vidare finns förslag för att underlätta företagande, stärka konkurrenskraften i hästnäringen och i högre grad likställa dess villkor med annat företagande i jämförbara branscher. Utredaren lämnar bl.a. förslag för att förbättra möjligheterna till lönsamhet och finansiering av hästföretagande genom den gemensamma jordbrukspolitikens stöd och ersättningar. Utredaren identifierar bristen på statistik som ett grundläggande problem för hästnäringen och lämnar därför förslag som ska ge bättre

underlag för överväganden och affärsmässiga beslut. Utredarens bedömning är att förslagen sammantaget bidrar till att fler ges möjlighet att gå från hobbyverksamhet till att bedriva näringsverksamhet. Det ökar sysselsättningen inom näringen och kringverksamheter, särskilt på landsbygden. En växande hästnäring bidrar även till ökade statliga intäkter, biologisk mångfald och ett öppet landskap. Dessutom finns ett viktigt jämställdhetsperspektiv då en betydande andel av de som är verksamma inom hästnäringen är kvinnor. Utredningens betänkande bereds nu i Regeringskansliet och har skickats på remiss till den 26 februari 2026.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att priserna för veterinär vård har stigit kraftigt de senaste åren, på grund av en ökad efterfrågan tillsammans med utvecklade möjligheter till mer avancerad vård, i kombination med utvecklingen på veterinärmarknaden och den rådande bristen på djurhälsopersonal. Utskottet ser med oro på att risken att djurägare inte klarar utgifterna för veterinärvård, särskilt vid akuta situationer, och att djur därmed far illa. Utskottet välkomnar därför att Konsumentverket fått i uppdrag av regeringen att kartlägga pristransparensen inom marknaden för djurens hälso- och sjukvård och ser fram emot att ta del av resultaten.

Utskottet har vid flera tillfällen betonat vikten av en säker djursjukvård och tillgång till veterinär service i hela landet, dygnet runt. Tillgången till veterinär service är avgörande för möjligheterna att upprätthålla ett gott djurskydd, en god djurhälsa och en konkurrenskraftig livsmedelsproduktion i hela landet. Utskottet noterar att den utredning som har haft i uppdrag att lämna förslag till åtgärder för att säkerställa en fungerande beredskap för djursjukvård under jourtid har redovisats och nu är under beredning. Även betänkandet med förslag på åtgärder för att stärka hästnäringen har remitterats och är under beredning.

En bra journalföring är ett viktigt verktyg i arbetet för en god djurhälsa och mot antibiotikaresistens. Utskottet välkomnar därför att Jordbruksverket skärpt kraven på journalföring i sina föreskrifter om veterinärers skyldighet att lämna uppgifter om användningen av läkemedel för behandling av djur.

Med anledning av det ovan anförda och då utskottet inte vill föregå det arbete som pågår föreslår utskottet att motionerna 2025/26:672 (S), 2025/26:2403 (SD), 2025/26:3142 (L) och 2025/26:3733 (S) yrkandena 49, 51 och 52 avslås.

Effektiv djurskyddskontroll

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om djurskyddskontrollen.
Jämför reservation 4 (S).

Motionen

I kommittémotion 2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 34 anförs att djurskyddskontrollen ska vara regelbunden, likvärdig, effektiv och rätts-säker och att resurserna ska riktas dit där de gör mest nytta.

Kompletterande information

Den offentliga kontrollen av livsmedelskedjan i EU styrs av kontroll-förordningen². Här regleras hur den offentliga kontrollen i medlemsstaterna ska organiseras, finansieras och genomföras. Syftet är att skapa en enhetlig och effektiv ram för offentlig kontroll i hela livsmedelskedjan för att garantera att EU-lagstiftningen följs, skydda människors hälsa, djurs välbefinnande, djurs hälsa och miljön, samt säkerställa konsumenternas intressen och bekämpa bedrägerier inom livsmedelsområdet. Förordningen säkerställer att behöriga myndigheter verifierar att aktörer följer regler kring livsmedel, foder, djur, växter och djurhälsa, samt att intyg utfärdas korrekt. Målet med förordningen är att fastställa harmoniserade unionsramar för organisationen av offentlig kontroll. Kontrollförordningen ska tillämpas vid offentlig kontroll som utförs för att säkerställa att unionslagstiftningen inom en rad olika sakområden – bl.a. djurhälsokrav och djurskyddskrav – följs, oavsett om de närmare tillämpningsbestämmelserna har fastställts på unionsnivå eller i medlemsstaternas nationella lagstiftning. I artikel 9 regleras hur den offentliga kontrollen ska bedrivas. Där framgår bl.a. att de behöriga myndigheterna regelbundet och med lämplig frekvens ska utföra riskbaserad offentlig kontroll av alla aktörer. Kontrollen ska bl.a. beakta identifierade risker som är förbundna med djur och varor, aktörernas tidigare resultat vid offentlig kontroll och tillförlitligheten i aktörernas egenkontroll. Kontrollen ska som huvudregel genomföras utan förvarning. Enligt artikel 6 i kontroll-förordningen ska de behöriga myndigheterna genomföra interna revisioner

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll)

eller låta sin myndighet revideras. Revisionerna ska vara föremål för oberoende granskning och genomföras på ett öppet sätt. De behöriga myndigheterna ska med beaktande av resultaten vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att de följer förordningen.

Enligt 8 kap. 1 § djurskyddslagen utövar länsstyrelserna och de andra statliga myndigheter som regeringen bestämmer (kontrollmyndigheterna) offentlig kontroll. Med uttrycket offentlig kontroll avses i djurskyddslagen dels offentlig kontroll enligt kontrollförordningen, dels kontroll i övrigt av att djurskyddslagen och föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen följs (1 kap. 4 a §). Livsmedelsverket utövar de djurskyddskontroller som krävs enligt kontrollförordningen, genom de officiella veterinärerna och de officiella assistenterna på slakterierna (8 kap. 9 § djurskyddsförordningen).

Jordbruksverket är central förvaltningsmyndighet på djurskyddsområdet och ansvarar bl.a. för att samordna övriga kontrollmyndigheters verksamhet och ge stöd, råd och vägledning till dem. Av 3 § 6 Jordbruksverkets instruktion framgår att myndigheten ska verka för en riskbaserad, effektiv och likvärdig kontroll inom sitt verksamhetsområde och samordna och följa upp den kontrollen. Jordbruksverket ska senast den 15 april varje år lämna en nationell djurskyddsrapport till Regeringskansliet. Rapporten ska innehålla statistik om och en analys av hur djurskyddskontrollen och myndigheternas övriga djurskyddsarbete fungerar (8 kap. 1 och 3 §§ djurskyddslagen och 8 kap. 1 och 10 §§ djurskyddsförordningen).

Jordbruksverket har meddelat föreskrifter om offentlig kontroll på djurskyddsområdet (SJVFS 2022:13), efter bemyndigande av regeringen i 8 kap. 16 § djurskyddsförordningen. I föreskrifterna anges bl.a. att kontrollmyndigheten varje år ska fastställa en plan för det kommande årets offentliga kontroll, att kontrollmyndigheten varje år ska genomföra en uppföljning och utvärdering av föregående verksamhetsårs offentliga kontroll och att kontrollmyndigheten årligen ska rapportera resultatet av den utförda offentliga kontrollen till Jordbruksverket. Enligt 14 a § Jordbruksverkets instruktion får myndigheten på begäran av en länsstyrelse utföra sådana revisioner som avses i artikel 6 i kontrollförordningen.

Jordbruksverket, Livsmedelsverket och länsstyrelserna samverkar i Rådet för djurskyddskontroll. Rådet har till uppgift att verka för att djurskyddskontrollen utvecklas i syfte att bli mer rättssäker, likvärdig och effektiv. Rådet ska särskilt samordna löpande strategiska frågor som rör djurskyddskontrollen och identifiera områden där samsyn och samverkan inom kontrollen brister. Enligt 8 kap. 11 § djurskyddsförordningen ska Jordbruksverket senast den 31 januari varje år rapportera resultatet och effekterna av rådets arbete till Regeringskansliet.

Den 14 december 2023 tillsatte regeringen en särskild utredare vars uppdrag var att se över kontrollorganisationen och finansieringen av kontroller i livsmedelskedjan för att förenkla för företagen (dir. 2023:170). Utredningen syftar till att stärka konkurrenskraften i livsmedelskedjan och skapa en mer effektiv kontrollstruktur som säkerställer likvärdiga konkurrensvillkor och

förenklar för de företag som är verksamma inom områdena livsmedel, foder och animaliska biprodukter. I uppdraget ingick att se över den djurskyddskontroll som utförs i anslutning till kontrollerna inom dessa områden. I uppdraget ingick bl.a. att

- analysera ansvarsfördelningen mellan de myndigheter som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet, inklusive revision, och föreslå lämpliga ändringar för att kontrollen ska bli så verkningsfull, effektiv, enhetlig och likvärdig som möjligt samtidigt som det ska bli enklare för företagen
- föreslå en ändamålsenlig finansiering för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet, inklusive revision, för att minska de kostnader ett företag får till följd av krav i olika författningar (regelkostnader) och få till stånd mer likvärdiga avgifter
- föreslå åtgärder som skapar goda förutsättningar för kontrollmyndigheternas rådgivning och stöd till företag och som minskar risken för omotiverade skillnader i rådgivningen och stödet
- kartlägga begränsningar som påverkar möjligheterna att samverka mellan kontrollmyndigheterna och föreslå hur samverkan kan förbättras
- föreslå åtgärder som särskilt underlättar för mikroföretag med diversifierad verksamhet i livsmedelskedjan
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Utredaren redovisade sitt betänkande En ny kontrollorganisation i livsmedelskedjan – för ökad effektivitet, likvärdighet och konkurrenskraft (SOU 2025:64) den 4 juni 2025. I utredningen finns förslag om organisering, finansiering, samverkan samt råd och stöd i kontroll av livsmedel, foder, animaliska biprodukter (ABP) och djurskyddskontroll i samband med slakt. Utredningen lämnar även förslag till förenkling för de minsta företagen med diversifierad verksamhet. Utredningen konstaterar att den offentliga kontrollen inom det berörda området idag utövas av 270 kontrollmyndigheter på lokal, regional och nationell nivå. Kontrollorganisationen är därmed komplex och ställer stora krav på samordning och samverkan. I flera utredningar och uppföljningar har det konstaterats att det finns brister i den offentliga kontrollen. Dessa brister består bl.a. i att kontrollen och avgifterna inte bedöms vara likvärdig över landet. Utredningen lämnar därför förslag på en omfattande organisationsreform där kontrollorganisationen centraliseras, mer kontroll finansieras av skattemedel, anpassningar görs för vissa mikroföretag samt ökad samverkan mellan kontrollmyndigheter. Kontrollstrukturen behöver enligt utredningen förändras så att kontrollen blir så effektiv och likvärdig som möjligt, samtidigt som det blir enklare för företagen. Betänkandet har remitterats och är under beredning i Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att en väl fungerande djurskyddskontroll som utförs på ett likvärdigt sätt i hela landet är en förutsättning för att de högt ställda kraven inom svenskt djurskydd ska kunna garanteras. Dagens system innebär att Jordbruksverket har i uppdrag att samordna kontrollmyndigheternas verksamhet och verka för en riskbaserad, effektiv och likvärdig kontroll inom sitt verksamhetsområde. Dessutom arbetar Rådet för djurskyddskontroll med uppföljning och styrning av länsstyrelsernas verksamhet. Vidare noterar utskottet att utredningen som har haft i uppdrag att se över kontrollorganisationen och finansieringen av kontroller i livsmedelskedjan för att förenkla för företagen föreslår en omfattande organisationsreform med en centralisering av kontrollorganisationen. Betänkandet är under beredning. I avvaktan på resultatet av denna beredning anser utskottet att motion 2025/26:3373 yrkande 34 bör lämnas utan åtgärd.

EU:s djurskyddslagstiftning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om EU:s djurskyddslagstiftning. Jämför reservation 5 (C) och 6 (MP).

Motionerna

I partimotion 2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 65 anförs att regeringen inom översynen av befintlig lagstiftning och inom ramen för ny lagstiftning ska verka för att EU höjer sina miljö- och djurskydds-krav för att motsvara standarden i Sverige. Motionärerna framhåller att ett hållbart system för europeisk livsmedelsproduktion hänger nära ihop med ambitiösa regler för djurvelfärd. Sverige har länge legat steget före och det är viktigt, både för lantbrukets konkurrensvillkor och för djuren, att resten av EU kommer i kapp. Även Helena Lindahl m.fl. (C) anser att Sverige är en förebild vad gäller djurskyddsreglerna och anför i kommittémotion 2025/26:2833 yrkande 26 att EU bör höja sina miljö- och djurskydds-krav för att motsvara standarden i Sverige. Motionärerna anser att för att få en rättvis konkurrens på den inre marknaden och för djurens välfärd behövs en uppdatering av de alltmer utdaterade europeiska djurskyddsreglerna.

I kommittémotion 2025/26:501 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP) yrkande 2 anförs att ribban för djurvelfärd inom hela EU bör höjas. För att undvika en situation där svenska bönder konkurreras ut av produkter som inte lever upp till samma krav som Sverige ställer på djurvelfärd måste regeringen driva på för starkare en lagstiftning för lantbruksdjur i hela Europa.

Kompletterande information

En grundläggande bestämmelse om djurskydd finns i artikel 13 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Bestämmelsen innebär att unionen och medlemsstaterna vid utformning och genomförande av unionens politik om bl.a. jordbruk, fiskeri och inre marknad fullt ut ska ta hänsyn till välfärd för djuren som kännande varelser. Den EU-gemensamma djurskyddslagstiftningen innefattar ett antal direktiv och förordningar. Allmänna bestämmelser om hållande av lantbrukets djur finns i direktiv 98/58/EG om skydd av animalieproduktionens djur³. Därtill finns direktiv med mer djurspecifika bestämmelser för kalvar, grisar, värphöns och slaktkycklingar. Regler för slakt och avlivning finns i förordning (EG) 1099/2009 om skydd av djur vid tidpunkt för avlivning⁴, och i rådets förordning (EG) nr 1/2005 regleras skydd av djur under transport⁵. Bestämmelser om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål regleras i direktiv 2010/63/EU⁶, och hållande av vilda djur i djurparker regleras i direktiv 1999/22/EG⁷.

Kommissionen beslutade i januari 2017 att inrätta en plattform för djurskydd. Plattformens uppgift är bl.a. att arbeta för ett bättre genomförande och en bättre tillämpning av EU:s regelverk. Plattformen ska göra det möjligt för berörda parter att utbyta erfarenheter och bästa praxis och stimulera till att stärka djurskyddet och även främja EU:s djurskyddsstandard globalt.

Djurskyddslagen (2018:1192) kompletterar de EU-förordningar som faller inom lagens tillämpningsområde. Genom djurskyddslagen har ett flertal av de ovannämnda EU-direktiven på djurskyddsområdet genomförts på nationell nivå. Även bestämmelser i Europarådets konventioner om djurskydd har genomförts genom djurskyddslagen. EU-direktiv och Europarådets konventioner genomförs dock också genom bestämmelser på förordningsnivå och genom föreskrifter som meddelas av Jordbruksverket.

I kommissionens strategi Från jord till bord från 2020 aviserades en översyn av hela EU:s djurskyddslagstiftning, inklusive regelverken för djurtransporter och slakt. Syftet var att anpassa lagstiftningen till de senaste vetenskapliga rönen, utvidga dess tillämpningsområde, göra den lättare att tillämpa och i slutändan säkerställa en högre djurskyddsnivå.

Som ett led i översynen gjordes en utvärdering för att bedöma om de befintliga reglerna fortfarande är ändamålsenliga, relevanta och effektiva och bidrar till ett mervärde för EU. I oktober 2022 presenterades kommissionens slutrapport av utvärderingen. Enligt rapporten har den nuvarande djurskyddslagstiftningen förbättrat djurskyddet i flera avseenden, men fortfarande

³ Rådets direktiv 98/58/EG av den 20 juli 1998 om skydd av animalieproduktionens djur.

⁴ Rådets förordning (EG) nr 1099/2009 av den 24 september 2009 om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning.

⁵ Rådets förordning (EG) nr 1/2005 av den 22 december 2004 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97.

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/63/EU av den 22 september 2010 om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål.

⁷ Rådets direktiv 1999/22/EG av den 29 mars 1999 om hållande av vilda djur i djurparker.

kvarstår en icke tillfredsställande djurskyddsnivå inom EU, i synnerhet för de kategorier av djur som inte omfattas av djurslagsspecifik lagstiftning. På ett antal områden finns även stora utmaningar när det gäller efterlevnad, exempelvis av reglerna för djurtransporter och rutinmässig svanskupering av grisar. Rapporten slog fast att den gemensamma lagstiftningen har bidragit till, men inte säkerställt, lika villkor för berörda aktörer. Det finns tydliga skillnader i både tillämpning och efterlevnad, delvis på grund av att vissa bestämmelser är vaga, vilket leder till en ojämlig djurskyddsnivå inom hela EU. Sammanfattningsvis konstateras att EU:s nuvarande djurskyddslagstiftning inte är anpassad för att tillgodose nuvarande och framtida behov. Trots de framsteg som gjorts är de flesta av de problem och utmaningar som identifierades när lagstiftningen antogs fortfarande relevanta. Därtill återspeglas inte samhällets ökande förväntningar, etiska problem, den vetenskapliga och tekniska utvecklingen och framtida hållbarhetsutmaningar fullt ut i det befintliga regelverket.

Som underlag inför översynen gav kommissionen Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa) i uppdrag att lämna uppdaterade vetenskapliga yttranden om för- och nackdelar med olika produktionssystem för olika djurslag, vilka presenterades löpande under 2022 och 2023.

Kommissionen aviserade under våren 2023 att lagstiftningsförslag skulle presenteras under det tredje kvartalet 2023 och bestå av fyra förordningar: en förordning om hållande av djur, en förordning om djurtransporter, en förordning om slakt och en förordning om djurvälståndsmärkning. Den 7 december 2023 presenterade kommissionen förslag till en ny förordning om skydd av djur under transport. Samtidigt presenterades ett förslag till en ny förordning om hundar och katters välbefinnande och spårbarhet, ett förslag som inte aviserats tidigare. Rådet och Europaparlamentet nådde den 25 november 2025 en preliminär överenskommelse om förordningen om välbefinnande och spårbarhet hos hundar och katter. Förhandlingarna om en ny förordning om transporter av djur pågick fortfarande i rådsarbetsgruppen i december 2025. Kommissionen har inte meddelat om eller när övriga förordningsförslag ska presenteras. I kommissionens arbetsprogram för 2026⁸ som presenterades den 21 oktober 2025 framkommer ingen information om översynen eller de resterande förslagen. Utskottet har yttrat sig över kommissionens arbetsprogram med utgångspunkt i de delar som berör utskottet områden (yttr. 2025/26:MJU2y). Utskottet anförde då följande vad gäller frånvaron av planerade åtgärder för att stärka djurskyddet i EU:

Ett stärkt djurskydd inom EU är en prioriterad fråga för Sverige och flera andra medlemsstater. Utskottet konstaterar att kommissionen inte redovisar några planerade åtgärder för ett förbättrat djurskydd i arbetsprogrammet för 2026. Detta är mycket beklagligt. Utskottet efterfrågar en högre ambitionsnivå från kommissionens sida när det gäller arbetet med att säkerställa ett förbättrat djurskydd inom unionen. Utskottet vill uppmärksamma kommissionen på det engagemang som finns i frågan,

⁸ Tiden för EU:s oberoende är inne (COM (2025) 870 final)

även bland unionens konsumenter, och betonar betydelsen av att kommissionen verkar för en höjd djurskyddsnivå i Europa.

Regeringen beslutade den 9 februari 2023 att ge en särskild utredare i uppdrag att analysera hur de svenska djurskyddsbestämmelserna påverkar svenska livsmedelsproducenters konkurrenskraft i förhållande till livsmedelsproducenter i andra medlemsstater inom EU samt undersöka möjliga åtgärder, inklusive regelförenklingar, för att med bibehållna högt ställda djurhållningskrav stärka konkurrenskraften för svensk livsmedelsproduktion (dir. 2023:19). I uppdraget ingick även att undersöka möjliga åtgärder för att stärka djurskyddet inom EU och globalt.

Den 29 augusti 2024 presenterade utredningen betänkandet Animalieproduktion med hög konkurrenskraft och gott djurskydd (SOU 2024:56). I betänkandet föreslås att regeringen ska fortsätta att arbeta för skärpt djurskyddslagstiftning inom EU och globalt, för en korrekt och restriktiv användning av antibiotika, och för likvärdig tolkning, tillämpning och efterlevnad av EU:s djurskyddslagstiftning i de olika medlemsstaterna samt att ersättningar, övergångstider och andra villkor ska ges på motsvarande sätt och nivå till svenska animalieproducenter som till andra producenter i EU om ombyggnader eller andra åtgärder skulle krävas på grund av EU:s nya djurskyddslagstiftning.

Sverige har vid ett flertal tillfällen i samband med jordbruks- och fiskeråden betonat vikten av att kommissionen initierat en översyn av hela EU:s djurskyddslagstiftning samt behovet av att fullfölja översynen och att kommissionen ska gå vidare med de aviserade lagstiftningsförslagen. Vid rådsmötet i december 2025 hölls en riktlinjedebatt om GJP efter 2027. Enligt den kommenterade dagordningen inför rådsmötet är regeringens grundläggande utgångspunkt i arbetet med GJP efter 2027 att den kommande reformen ska leda till lönsamhet, konkurrenskraft och förenkling samtidigt som politiken bidrar till uppfyllandet av gemensamt beslutade miljö- och klimatåtaganden. Regeringen har i faktagruppmemoriet Reformpaketet för den gemensamma jordbrukspolitik efter 2027 (2025/26:FPM12) aviserat att den avser att värna de delar i förslaget som säkerställer likvärdiga konkurrensvillkor på den inre marknaden för jordbruket inom EU. Dessutom har regeringen tidigare i dessa sammanhang framfört att det är viktigt att GJP kan användas för att öka djurvälståndet inom EU.

Utskottets ställningstagande

Ett stärkt djurskydd inom EU är en prioriterad fråga för Sverige och det finns en bred enighet inom utskottet att djurskyddsnivån inom EU behöver stärkas. Skärpta krav på unionsnivå innebär inte bara förbättrad djurvälstånd och djurhälsa utan också stärkt konkurrenskraft för svenska livsmedelsproducenter. Enligt utskottet är det därför högst angeläget att den påbörjade översynen av EU:s djurskyddslagstiftning genomförs fullt ut och att den resulterar i ett uppdaterat regelverk som väsentligt förbättrar djurvälståndet,

men även bidrar till en mer likvärdig tillämpning i EU, bättre efterlevnad och mer jämlika konkurrensförutsättningar. Som utskottet tidigare anfört är det beklagligt att kommissionen inte planerar för åtgärder för ett förbättrat djurskydd under 2026.

Utskottet har förtroende för att regeringen även i fortsättningen kommer att driva frågan om ökad och likvärdig djurvelfärd inom EU och föreslår därför att motionerna 2025/26:501 yrkande 2, 2025/26:2833 yrkande 36 och 2025/26:3596 yrkande 65 lämnas utan åtgärd.

Farliga djursmittor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om afrikansk svinpest och om ändring i zoonosförordningen.

Jämför reservation 7 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:2833 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 28 anförs att Sverige behöver ta lärdom från tidigare utbrott av farliga djursmittor för att stärka beredskapen inför framtida utbrott. Motionärerna menar att en konkret lärdom från utbrottet av afrikansk svinpest har varit att avfallsbolag behöver säkerställa att vildsvin inte kommer i kontakt med organiskt avfall. I motion 2025/26:824 av Mikael Larsson (C) anförs att regeringen bör ta fram en tydlig strategi för att förhindra utbrott och spridning av svinpest. Motionären anser att lantbrukare ska bli kompenserade både vid utbrott och för de förebyggande åtgärder som görs för att förhindra spridningen. I motion 2025/26:2268 av Sten Bergheden (M) framför motionären att ett offentligt tack bör ges till jägarna och övriga frivilliga som arbetade med att begränsa svinpesten 2023.

Enligt motion 2025/26:1909 av Laila Naraghi (S) bör en ändring i zoonosförordningen (1999:660) övervägas för att säkerställa rättvisa konkurrensvillkor för större kycklingproducenter. Motionären anför att förordningen behöver ändras så att slaktkycklingproduktion och dess avel omfattas av statlig ersättning vid utbrott av salmonella enligt samma principer som för annan animalieproduktion i Sverige.

Kompletterande information

Afrikansk svinpest

Jordbruksverket har ansvaret för att leda och samordna förebyggande åtgärder och bekämpa vissa allvarliga djursjukdomar (epizootisjukdomar), foderföroreningar och växtskadegörare. Smittskyddsarbetet bedrivs i nära

samarbete med bl.a. Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA), Livsmedelsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen, länsstyrelserna och näringens organisationer. Folkhälsomyndigheten är samordnande myndighet när det gäller arbete med smittskyddet inom folkhälsan.

I den nationella beredskapsplanen för allvarliga smittsamma djursjukdomar beskrivs vad som behöver göras, vilka myndigheter och organisationer som deltar och ansvar och roller vid utbrott av smittsamma djursjukdomar. Jordbruksverket har en tjänsteman i beredskap (TIB) med uppgift att initiera och samordna det inledande arbetet för att upptäcka, verifiera, larma och informera vid fredstida krissituationer. En veterinär som misstänker en allvarlig smittsam djursjukdom som lyder under epizootilagen (1999:657) ska alltid kontakta Jordbruksverkets TIB oavsett tid på dygnet.

Epizootisjukdom definieras som en allmänfarlig sjukdom som kan spridas genom smitta bland djur eller mellan djur och människor. Med allmänfarlig menas att sjukdomen utgör ett allvarligt hot mot människors eller djurs hälsa eller medför stora ekonomiska förluster för samhället. Epizootilagstiftningen anger vilka sjukdomar som klassas som epizootisjukdomar och vilka regler som gäller för dessa.

Afrikansk svinpest (African swine fever, ASF) är en epizootisjukdom som drabbar tamgrisar och vildsvin. Sjukdomen introducerades till Georgien 2007 och nådde EU via vildsvin i Litauen och Polen 2014. Sedan dess har den brett ut sig genom långsam spridning i vildsvinsstammen i Europa. Sjukdomen bekämpas med stöd av epizootilagstiftningen, vilken ger myndigheterna mandat att sätta in snabba och kraftfulla åtgärder. Virusets egenskaper som gör att det kan överleva länge i livsmedel och andra obehandlade produkter från gris. Dessa egenskaper gör att sjukdomen kan spridas snabbt över långa sträckor och därmed orsaka utbrott i fria länder utan förvarning. När sjukdomen väl har introducerats sprider den sig lätt med levande djur eller genom att människor för den med sig på t.ex. skor, kläder och redskap. Det är därför viktigt att ett utbrott upptäcks i ett tidigt skede, vilket kräver hög medvetenhet om sjukdomen hos producenter och veterinärer som arbetar med grisar.

Under 2020 färdigställde Jordbruksverket en beredskapsplan för hantering av ASF. Jordbruksverket har gjort stora insatser för att öka rapporteringen och provtagningen av döda vildsvin, och har t.ex. fortsatt med regelbundna samverkansmöten med berörda myndigheter och organisationer. Tillsammans med jägarförbunden och grisbranschen har Jordbruksverket genomfört flera kommunikationsinsatser för att öka kunskapen om biosäkerhet och vikten av att ta prov på vildsvin.

Jordbruksverket hade under åren 2020 t.o.m. 2025 ett uppdrag för att stärka arbetet mot smittor hos tamgrisbesättningar, med särskilt fokus på skyddet mot ASF. Uppdraget innebar att branschen med stöd av Jordbruksverket har vidareutvecklat smittskyddsprogrammet Smittsäkrad besättning gris.

SVA påvisade den 6 september 2023 ASF hos vildsvin i Fagersta. Tack vare ett bra samarbete mellan myndigheter, organisationer och frivilliga krafter, framför allt jägarkåren i det drabbade området, utrotades smittan på rekordkort tid. SVA:s bedömning var redan vid årsskiftet 2023/24 att ingen aktiv smittspridning längre pågick och att inget djur dött av ASF efter september 2023. Baserat på övervaknings- och laboratorieresultat genomförde SVA flera riskvärderingar som ledde till att Jordbruksverket lättade på restriktionerna i den smittade zonen i flera steg under det första halvåret 2024. Baserat på riskvärderingarna kunde Sverige ansöka om att åter bli officiellt friförklarad från ASF, vilket beviljades den 20 september 2024 av EU:s stående veterinärkommitté.

SVA kommer, i samverkan med Jordbruksverket och övriga aktörer, att utvärdera hanteringen av utbrottet för att se hur förmågan att förebygga och hantera eventuella nya utbrott kan förbättras ytterligare.

Landsbygdsminister Peter Kullgren (KD) anförde den 5 mars 2025 följande som svar på en skriftlig fråga från Mikael Larsson (C) om utbrottet av ASF (fr. 2024/25:836):

Mikael Larsson har frågat mig vad jag och regeringen avser göra för att klara nästa utbrott av svinpesten bättre, och vilka lärdomar man har dragit av det förra utbrottet

Den 6 september 2023 konstaterades för första gången någonsin afrikansk svinpest i Sverige. Tack vare snabba och effektiva insatser kunde Sverige friförklaras från smittan den 25 september 2024. Jag kan konstatera att bekämpningen gick på rekordkort tid ur ett internationellt perspektiv och jag ser det som en stor framgång för Sverige och vårt smittskyddsarbete.

Epizootilagen (1999:657) och EU-bestämmelserna på djurhälsoområdet innebär skyldigheter för Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) att besluta om åtgärder och restriktioner för att bekämpa allvarliga djursjukdomar som afrikansk svinpest. Dessa åtgärder kan innebära konsekvenser för de företag och privatpersoner som berörs, och därför finns också bestämmelser om ersättning i epizootilagen. Den som anser sig ha drabbats av kostnader eller förluster till följd av Jordbruksverkets beslut har möjlighet att ansöka om ersättning.

Jordbruksverket ska pröva ersättningsanspråken och den som är missnöjd med Jordbruksverkets beslut har möjlighet att överklaga beslutet till förvaltningsdomstol. Genom Jordbruksverkets och domstolarnas prövning kan det klargöras vilka som har rätt till ersättning enligt epizootilagens bestämmelser, och regeringen följer den prövning som pågår.

Den verksamhet som ideella föreningar bedriver i skog och mark är betydelsefull både för privatpersoner och för samhället i stort eftersom den skapar gemenskap och stärker naturvärdena. Efter regeringens förslag i vårandringsbudgeten för 2024 avsattes därför 7 miljoner kronor för att mildra konsekvenserna för berörda kommuner och civilsamhället i dessa.

Regeringen gav under 2024 Naturvårdsverket i uppdrag att utveckla en åtgärdsplan för en effektiv vildsvinsförvaltning. I uppdraget ingår bland annat att undersöka incitament för jakt, utveckla en metod för att uppskatta vildsvinspopulationens storlek samt att dokumentera erfarenheter av fångstredskap som användes vid utbrottet av afrikansk svinpest. Delar av uppdraget har redovisats och redovisningen bereds nu i Regeringskansliet.

Regeringen gav också under 2024 Tillväxtverket i uppdrag att analysera de ekonomiska konsekvenserna för näringslivet i Fagersta och Norberg till följd av utbrottet av afrikansk svinpest. I redovisningen av uppdraget drar Tillväxtverket utifrån litteraturstudier, analys av statistik samt intervjuer med berörda ett antal slutsatser. Bland annat att det, utifrån tillgängliga underlag, för näringslivet som helhet inte konstaterats någon märkbar påverkan avseende sysselsättningsgrad, arbetslöshet eller antal gästnätter. Vid sidan om att ansöka om ekonomisk ersättning konstaterar Tillväxtverket att det också funnits möjlighet för företag att ansöka om andra typer av stöd, men det är en möjlighet som har utnyttjats till liten eller ingen utsträckning. Rapporten och dess rekommendationer bereds just nu i Regeringskansliet.

Jag är otroligt glad över att utbrottet har kunnat bekämpas så snabbt och därmed inneburit konsekvenser som kan antas vara betydligt mildare än om smittan istället fortsatt att spridas. Det kan ses som ett kvitto på den goda samverkan mellan myndigheter, kommuner, företag, föreningar och andra aktörer, inte minst jägare, som ingår i den svenska modellen.

Naturvårdsverket har utlyst särskilda forskningsmedel efter utbrottet av ASF 2023. Forskningen ska bidra med vetenskapligt baserad kunskap till stöd för viltförvaltningen, för att förebygga utbrott och bygga upp kunskap och kapacitet för hanteringen av eventuella framtida utbrott. Två projekt som har fått medel är följande:

- *Förbättrad hantering av framtida utbrott av afrikansk svinpest.* I projektet ska erfarenheter och data från utbrottet i Fagersta användas för att generera ny kunskap. Projektet är ett samarbete mellan SLU, Stockholms universitet och Agrifoods. Några av de olika forskningsfrågorna är vilka faktorer som påverkade utbrottsepidemiologin, hur de samhällseliga och ekonomiska effekterna av utbrott och åtgärder ser ut och hur nya sjukdomsutbrott kan upptäckas så tidigt som möjligt. Forskarna vill bl.a. ta reda på hur framtida sjukdomsutbrott kan hanteras för att den socioekonomiska påverkan ska bli så liten som möjligt utan att sjukdomsspridningen ökar. Projektet finansieras ur Viltvårdsfonden med totalt 8 421 000 kronor i anslag för 2024–2026.
- *Mot en mer adaptiv svensk vildsvinsförvaltning.* Forskningsprojektet vid Luleå universitet ska undersöka vilka lärdomar det går att dra av utbrottet av ASF i Sverige 2023 och av tidigare utbrott utomlands. En övergripande fråga är hur svensk vildsvinsförvaltning blir mer adaptiv med en god kapacitet för ett kollektivt handlande för att förhindra och hantera oväntade kriser som utbrottet av ASF. Projektet finansieras ur Viltvårdsfonden med totalt 3 415 000 kronor i anslag för 2024–2026.

Även Stiftelsen Lantbruksforskningens öppna utlysning 2024 har beviljat knappt 3 miljoner kronor till ett projekt som syftar till att skydda Sverige från ett nytt utbrott av ASF. Projektet löper över tre år och är ett tvärvetenskapligt samarbete mellan Sveriges Grisföretagare och forskare inom veterinärmedicin och sociologi från Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Projektet fokuserar på hanteringen av matavfall, vilket tros vara källan till utbrottet av ASF i Fagersta 2023, och som också bedöms som den största risken för framtida utbrott av

ASF i Sverige. Genom datainsamling, analyser och samverkan med intressenter kommer projektet att öka förståelsen för nuvarande praxis för hantering av matavfall och vilka risker den utgör för spridning av svinpest. De forskningsfrågor som vägleder projektet belyser spridningsvägar för svinpest via matavfall och effekterna av nuvarande hantering av matavfall. Projektet kommer också att undersöka hur data kring matavfallshantering kan införlivas i framtida riskmodellerings för svinpest.

I miljöbalken och tillhörande författningar finns generella bestämmelser om hantering av avfall. De allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken är tillämpliga. Enligt 15 kap. 11 § ska den som hanterar avfall se till att hanteringen inte skadar eller orsakar risk för skada på människors hälsa eller miljön och särskild hänsyn ska bl.a. tas till den risk som hanteringen kan innebära för skada på vatten, luft, mark, växter eller djur.

Alla avfallsanläggningar är tillståndspliktiga eller anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöbalken. Det innebär att ytterligare krav på anläggningarna ofta ställs genom villkor i tillståndet för verksamheten eller i ett föreläggande om försiktighetsmått vid anmälan. Tillsynen enligt miljöbalken när det gäller avfallsanläggningar utförs av länsstyrelserna eller kommunen. Avfallsanläggningar med deponier omfattas även av förordningen (2001:512) om deponering av avfall och enligt den ska olägenheter i form av t.ex. fåglar och skadedjur förbyggas och okontrollerat tillträde förhindras.

Det finns olika sätt att hålla djur borta från avfall, dels genom rutiner för städning av ytor och hantering av avfallet, dels i form av skalskydd på området. Vilka åtgärder som är lämpligast kan variera beroende på t.ex. var anläggningen ligger, vilket avfall som hanteras och hur samt vilka problem som finns med djur i området. När det gäller ASF sprids smittan via smittat fläskkött och det är alltså avfall med sådant innehåll som innebär den största risken.

Av Naturvårdsverkets information om rutiner och skalskydd på avfallsanläggningar framgår att det ska finnas skalskydd för att hålla vildsvin borta från en avfallsanläggning. Avfallsanläggningar kan anses som stora objekt och kräver mer övervakning och underhåll än t.ex. en mindre villatomt. Därför kan ett permanent mekaniskt stängsel vara att föredra framför elstängsel, eftersom den repellerande effekten av elstängsel kan vara osäker och i hög grad påverkas av omgivande faktorer. Vidare krävs mer övervakning och omfattande underhåll för att bibehålla god strömledning, särskilt vintertid och vid torka. Stängslet bör ha en minimihöjd på 100 centimeter men högre är att föredra, framför allt i områden med stora snömängder vintertid. Stängslet bör också vara utformat så att vildsvin inte kan böka sig in under nederkanten av stängslet.

När det gäller rutiner för avfall är det enligt Naturvårdsverket vanligt att olika avfallsslag som t.ex. hämtas med fleracksbilar omlastas på avfallsanläggningar för att optimera vidare transport till avsedd behandling. Ibland tippas de olika avfallsslagen (som matavfall, restavfall, förpackningar osv.) i olika tippfickor. Risken för att djur ska få åtkomst till avfallet minskar

om det hanteras t.ex. i slutna tält som är förankrade på ett sätt som förhindrar intrång eller om avfallet tippas direkt i containrar med lock. I de fall det inte är möjligt att anpassa hanteringen ytterligare blir det extra viktigt att andra rutiner efterlevs. Det kan t.ex. handla om att ytorna där avfallsslag som innehåller, eller där det finns risk för att de innehåller, matrester städas av ordentligt. Även mindre mängder kvarlämnade matrester kan dra till sig olika typer av djur, t.ex. fåglar som kan sprida avfallet utanför anläggningarna.

Ändring av zoonosförordningen

Regeringens bedömning i budgetpropositionen för 2026 av måluppfyllelsen för djurhälsoläget i djurhållningen är att Sverige generellt har ett gott djurhälsoläge hos både vilda och tama djur med få utbrott av smittsamma djursjukdomar (prop. 2025/26:1 utg. omr. 23). Förekomsten av antimikrobiell resistens hos livsmedelsproducerande djur är låg i ett internationellt perspektiv. Strukturuomvandlingen i lantbruket med färre och större besättningar innebär dock att konsekvenserna vid sjukdomsutbrott blir större, i form av stora kostnader och produktionsstörningar, vilket i sin tur kan påverka livsmedelsförsörjningen. Ett förändrat klimat innebär en risk för ökad och förändrad smittspridning inom djurhållningen, och det kan leda till ett generellt sämre djurhälsoläge och påverkan på animalieproduktionen.

Regeringen beslutade den 9 februari 2023 att ge en särskild utredare i uppdrag att analysera hur de svenska djurskyddsbestämmelserna påverkar svenska livsmedelsproducenters konkurrenskraft i förhållande till livsmedelsproducenter i andra medlemsstater inom EU samt undersöka möjliga åtgärder, inklusive regelförenklingar, för att med bibehållna högt ställda djurhållningskrav stärka konkurrenskraften för svensk livsmedelsproduktion (dir. 2023:19). I uppdraget ingick även att undersöka möjliga åtgärder för att stärka djurskyddet inom EU och globalt.

Den 29 augusti 2024 presenterade utredningen betänkandet Animalieproduktion med hög konkurrenskraft och gott djurskydd (SOU 2024:56). I betänkandet konstaterar även utredaren att Sverige har ett gott djurhälsoläge när det gäller smittsamma djursjukdomar och att det är viktigt att det förvaltas ansvarsfullt. En snabb hantering av misstänkta eller bekräftade smittor är av största vikt. En god djurhälsa bidrar också till bättre djurvälstånd vilket förebygger och minskar riskerna för zoonoser (smittor mellan djur och människa). Utredaren menar att ett gott smittskydd är viktigt i dag och kan bli än viktigare i framtiden.

Utbrott av allvarliga smittsamma djursjukdomar kan få stora ekonomiska och andra konsekvenser för samhället, staten och djurägaren. Som det ser ut idag så gäller olika förutsättningar i Sverige för statlig ersättning vid salmonellautbrott. Enligt zoonosförordningen (1999:660) lämnas inte statlig ersättning till djurhållare som föder upp fler än 5 000 slaktkycklingar per år samt avelshöns för kycklingproduktion. I den svenska produktionen ligger antalet djur på årsbasis närmare en miljon kycklingar per gård. I praktiken

innebär det att samtliga djurägare som producerar slaktkyckling eller bedriver avelsproduktion i Sverige varken har rätt till 50 procents ersättning eller den ersättning med högre belopp som regelverket ger möjlighet till vid undantag. Utredaren har vid en jämförelse med andra medlemsländer i EU dragit slutsatsen att Sverige och Finland är ensamma om att inte ge ekonomisk ersättning för de kyckling- och avelsflockar som drabbas. EU:s zoonoslagstiftning innebär att ett utbrott ersätts med 50 procent, under förutsättning att det finns ett kontroll- och bekämpningsprogram som är godkänt av EU. En förutsättning är att resterande 50 procent betalas ut av den behöriga myndigheten i medlemsstaten. Bestämmelsen innebär att Sverige inte har rätt till ersättning från EU eftersom Sverige inte medger ersättning för utbrott hos slaktkyckling och avelsdjur. Svenska kycklinguppfödare bär i dag själva kostnaderna för såväl provtagningsprogram, som avlivade djur, avlivning, destruktion och sanering. Utredaren föreslår därför att regeringen ska ge SVA och Jordbruksverket i uppdrag att bl.a. utreda möjligheten och konsekvenserna av att ta bort undantaget i zoonosförordningen för ersättning vid utbrott av salmonella till kycklingföretagare inklusive avelsbesättningar. Betänkandet är under beredning i Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att den smittspridning av afrikansk svinpest som drabbade Sverige hösten 2023 kunde bekämpas på rekordkort tid tack vare ett bra samarbete mellan myndigheter, organisationer och frivilliga krafter, framför allt jägarkåren i det drabbade området. Jordbruksverket fastställde redan 2020 en beredskapsplan för afrikansk svinpest och utskottet menar att hanteringen av utbrottet 2023 visar att Sverige har en god beredskap för att bekämpa och förhindra smittspridning av afrikansk svinpest. Utskottet anser att myndigheternas samordning har fungerat väl och vill understryka betydelsen av kommunernas, organisationernas, föreningarnas och övriga civilsamhällets insatser, inte minst uppslutningen av frivilliga från jägarorganisationerna för att delta i sökarbetet.

När det gäller möjligheterna till kompensation för såväl kostnader vid utbrott som förebyggande åtgärder så konstaterar utskottet att Jordbruksverket tagit fram riktlinjer för vilka som kan anses drabbade enligt epizootilagen och som därmed är berättigade till ersättning. Dessutom har regeringen uppgett att frågan om ytterligare stöd utöver ersättning enligt epizootilagen kan övervägas utifrån vilka ansökningar som kommer in till Jordbruksverket.

För att förebygga och minska riskerna för spridning av afrikansk svinpest är det viktigt att säkerställa att vildsvin inte kan komma i kontakt med matavfall, eftersom spridning av sjukdomen via smittat fläskkött är en av de största riskerna. Utskottet välkomnar därför att Naturvårdsverket har uppdaterat informationen om rutiner och skalskydd för avfallsanläggningar, och att det ställs krav på att det ska finnas skalskydd för att hålla vildsvin borta

från en avfallsanläggning. Utskottet noterar även att det pågår forskningsprojekt som ska bidra med vetenskapligt baserad kunskap för att förebygga utbrott, varav ett fokuserar just på hanteringen av matavfall.

När det kommer till utbrott av allvarliga smittsamma djursjukdomar så konstaterar utskottet att det kan få stora ekonomiska och andra konsekvenser för samhället, staten och djurägaren. Idag lämnas inte ersättning till stora producenter av slaktkyckling vid utbrott av salmonella. Utskottet noterar att utredaren i sitt betänkande Animalieproduktion med hög konkurrenskraft och gott djurskydd föreslår att frågan ska utredas och att betänkandet är under beredning.

Sammantaget finner utskottet inte skäl att rikta något tillkännagivande till regeringen mot bakgrund av det som anförts ovan. Utskottet föreslår att motionerna 2025/26:824 (M), 2025/26:1909 (S), 2025/26:2268 (M) och 2025/26:2833 (C) yrkande 28 avslås.

Antibiotikaanvändning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om antibiotikaresistens.

Motionen

I motion 2025/26:2883 av Marlène Lund Kopparklint (M) yrkande 2 anförts att det bör övervägas att tydligare integrera arbetet mot antibiotikaresistens inom djurhållningen i svensk beredskap. Motionären menar att det vid olika kris-situationer finns en risk att internationella leveranskedjor för antibiotika och veterinärmedicinska läkemedel brister. Därmed bör försörjningstrygghet och låg användning ses som en del av Sveriges krisberedskap.

Kompletterande information

Den 17 november 2025 beslutade regeringen om en uppdaterad nationell strategi för arbetet mot antibiotikaresistens. Strategin har ett tioårigt perspektiv för att ge de olika aktörerna förutsättningar att arbeta långsiktigt med frågan. Den nya strategin omfattar antimikrobiell resistens och bygger på att hela samhället bidrar för att minska spridningen av resistent mikroorganismer och säkerställa tillgången till effektiva läkemedel, såsom antibiotika. Strategin innehåller 17 övergripande kvantifierbara och tidsatta mål under fem rubriker, med fokus på förebyggande arbete, ansvarsfull användning av antibiotika, tillgång till läkemedel och diagnostik. Ett särskilt fokus ligger på att insatser ska ske inom flera sektorer, eftersom resistens sprids mellan människor och djur och där naturen då kan fungera som en reservoar. Beredskap lyfts fram som ett viktigt utvecklingsområde i strategin. Ett strategiskt arbete mot antimikrobiell resistens bedöms vara viktigt som en del i att rusta Sverige inför

fredstida krissituationer, höjd beredskap och krig. Av strategin framgår att regeringen inte bara ser antimikrobiell resistens som en folkhälsofråga utan också som en säkerhets- och försörjningsfråga med konsekvenser för hela samhället.

Folkhälsomyndigheten och Jordbruksverket fick i samband med att strategin antogs ett femårigt regeringsuppdrag att leda arbetet med en nationell handlingsplan och följa upp strategins genomförande. De två myndigheterna har också sedan 2012 ett gemensamt uppdrag från regeringen att leda en nationell samverkansfunktion i arbetet mot antibiotikaresistens. Samverkansfunktionen utgörs av en samverkansgrupp där 21 myndigheter och fem organisationer ingår. Arbetet styrs av en tvärsektoriell handlingsplan med ett tydligt One health-fokus. Det innebär att flera områden så som människors och djurs hälsa, miljö, forskning, utbildning, handel och internationellt utvecklingssamarbete behöver involveras för att motverka antibiotikaresistens.

Då frågan är gränsöverskridande arbetar Sverige för att driva frågan framåt och stödja utvecklingen internationellt och inom EU. Frågan är högt prioriterad på alla nivåer och särskilt att arbeta ur ett One Health-perspektiv. I samband med FN:s generalförsamlings möte hösten 2024 arrangerades ett högnivåmöte om arbetet mot antibiotikaresistens. Sverige var då drivande för att säkerställa ambitiösa mål och stärka ansvarsskyldigheten i arbetet mot antibiotikaresistens i den gemensamma politiska deklaration som antogs.

Under året har ett flertal rapporter om Sveriges arbete mot antibiotikaresistens presenterats. Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC) har tillsammans med Europeiska kommissionen publicerat en rapport som utgår från ett One Health-perspektiv. Därtill har även Statskontoret och Samverkansfunktionen mot antibiotikaresistens analyserat och lämnat rekommendationer om det svenska arbetet mot antibiotikaresistens. Vidare har regeringens långsiktiga satsningar på området synliggjorts i propositionen Forskning och innovation för framtid, nyfikenhet och nytta (prop. 2024/25:60). Bland annat fortsätter regeringen ge medel till Vetenskapsrådet för arbete med ett nationellt forskningsprogram mot antibiotikaresistens. Dessutom antogs en ministerdeklaration om att motverka uppkomst och spridning av antibiotikaresistens i november 2024 under Sveriges ordförandeskap i Nordiska ministerrådet.

Utskottets ställningstagande

Antibiotikaresistens är i dag ett av de största globala hoten mot såväl djurs som människors hälsa och något som utskottet ser mycket allvarligt på. Utskottet är därför positivt till att Sverige fortsätter att visa ledarskap i det internationella arbetet mot antimikrobiell resistens, såväl inom det nordiska samarbetet som inom FN. Utskottet konstaterar att Sveriges arbete även gjort avtryck internationellt.

Det finns en samsyn inom utskottet om att antibiotikaresistens inte enbart är en folkhälsofråga, utan även en säkerhets- och försörjningsfråga med konsekvenser för hela samhället. Utskottet välkomnar därför den uppdaterade nationella strategin för arbetet mot antibiotikaresistens där beredskap lyfts fram som ett viktigt utvecklingsområde. Utskottet noterar också att Folkhälso-myndigheten och Jordbruksverket i samband med att strategin antogs fick i uppdrag av regeringen att ta fram en nationell handlingsplan och följa upp strategins genomförande.

Mot bakgrund av det som anförts och för att inte föregå det pågående arbetet föreslår utskottet att motion 2025/26:2883 yrkande 2 avslås.

Smärtfria metoder för bedövning vid slakt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandet om mer forskning kring smärtfria metoder för bedövning vid slakt.

Jämför reservation 8 (S, V, MP).

Motionen

I kommittémotion 2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 36 framför motionärerna att det i vår svenska djurskyddslagstiftning slås fast att djur ska skyddas mot onödigt lidande. Motionärerna vill därför se över förutsättningarna för mer forskning om smärtfria metoder för bedövning vid slakt av djur.

Kompletterande information

Enligt 5 kap. 1 § djurskyddslagen (2018:1192) ska djur skonas från onödigt lidande och obehag, när de förs till slakt eller när de slaktas. I bestämmelsen anges vidare att ett djur som slaktas eller i annat fall avlivs genom avblodning ska vara bedövat. Innan djuret är dött får inte några andra åtgärder vidtas. Ytterligare föreskrifter om slakt och avlivning av djur finns i 5 kap. djurskyddsförordningen. Där anges bl.a. att bedövningen ska ges så att djuret snabbt blir medvetslöst och att medvetandet inte får återkomma.

I Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:8) om slakt och annan avlivning av djur finns närmare regler om bedövning, bl.a. när det gäller vilka bedövningsmetoder som är tillåtna och hur bedövningen ska gå till. I november 2020 presenterade SLU rapporten Bedövningsmetoder för gris vid slakt⁹. I rapporten konstateras att alla tillgängliga bedövningsmetoder för gris (mekanisk bedövning i form av bult eller kula, elektrisk bedövning eller

⁹ Bedövningsmetoder för gris vid slakt av Torunn Wallgren, Anna Wallenbeck och Charlotte Berg, Rapport 51, framtagen vid SLU för Jordbruksverket, 2020.

system med koldioxidbedövning) har både för- och nackdelar ur djurskyddssynpunkt. För vissa metoder, som mekanisk bedövning och elbedövning, är de djurskyddsmässiga nackdelarna främst den hantering som krävs före bedövningen, dvs. kopplat till drivning och fixering av djuren, som medför stress. Det finns också risk för att bedövningen går fel. För andra metoder, som system med koldioxidbedövning, är hanteringen mindre stressande och risken för ofullständig bedövning liten. Däremot är själva gasen obehaglig för grisarna under den tid det tar för dem att bli medvetslösa. Enligt rapporten går det inte att, baserat på tillgänglig vetenskaplig kunskap, entydigt peka ut en enda metod som är att föredra vid alla typer av slakt av grisar. Av de metoder som i dag befinner sig på hypotes- eller forskningsstadiet bedöms ingen vara färdig för kommersialisering inom den närmaste framtiden. Rent generellt vore det att föredra ett system eller en bedövningsmetod som tillåter att grisarna hanteras och drivs i grupp utan användning av elpåfösare eller annan hård drivning, som inte kräver kraftig fixering, som ger snabb induktion utan aversiva reaktioner hos grisarna, som är driftssäker och inte i hög grad beroende av den enskilda operatörens skicklighet och som ger långvarig eller irreversibel bedövning. Något sådant system finns inte tillgängligt i dag, vilket innebär att området är aktuellt för vidare forskning.

Rise har med finansiering från Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas) utfört studier för förbättrade bedövningsmetoder vid slakt, där bedövningsmetoden kvävgas i skum testats och utvärderats mot mer konventionella metoder. På uppdrag av Jordbruksverket publicerade SLU:s vetenskapliga råd för djurskydd 2021 rapporten Bedövning vid slakt av fisk (2021:1). Syftet med uppdraget var att sammanställa aktuell forskning och ge en tydlig bild av det vetenskapliga läget på området bedövning vid slakt av fisk samt att belysa om det finns kunskapsluckor på området. Av rapporten framgår att majoriteten av matfisk från svenska producenter bedövas med koldioxid, medan en dryg tredjedel bedövas med elektricitet. Endast en mindre del bedövas mekaniskt, även om manuell klubbning är en vanlig metod i småskalig produktion. I rapporten dras slutsatsen att det krävs artspecifika vetenskapliga studier som i samarbete mellan forskare och företag leder till utveckling av lämplig utrustning och metodik för att i framtiden säkerställa att fiskar bedövas före avlivning vid slakt på ett djurskyddsmässigt acceptabelt och långsiktigt hållbart sätt. Framtida forskning bör säkerställa att bedövningen leder till medvetslöshet och att medvetandet inte återkommer under avlivningen, att bedövningsmetoden inte kräver någon form av hantering som utsätter fiskarna för avsevärt lidande samt att bedövningen har önskad effekt oberoende av luft- och vattentemperaturer, inom de temperaturspann som är relevanta för svenska förhållanden.

Vidare har forskare på SLU genom att mäta fiskars hjärnaktivitet undersökt hur de på bästa sätt kan bedövas före avlivning. Resultaten visar att bedövning med koldioxid är en utdragen process där fisken uppvisar tecken på kraftig stress innan den förlorar medvetandet, medan både slagbedövning och

elbedövning ger omedelbar och långvarig medvetlöshet om de utförs på rätt sätt. Enligt SLU understryker forskningen behovet av förbättrade tekniker för fiskbedövning.

Vid SLU pågår ett tvärvetenskapligt forskningsprojekt om ekonomiska effekter av förbättrad djurvälstånd vid slakt av nötboskap och gris. Inom ramen för forskningsprojektet presenterades i december 2025 en doktorsavhandling om djurvälstånd vid slakt¹⁰ som syftar till att bidra med ny kunskap om hur djurvälstånden vid slakt kan förbättras och vilken ekonomisk betydelse det har för slakteriföretaget. I avhandlingen behandlas frågan om hur djurvälstånd och slakteriernas ekonomi hänger ihop. Avhandlingen är uppdelad i fem studier där det i den första presenteras en ekonomisk modell som integrerar djurvälstånd som en immateriell produktionsfaktor i slakteriets produktionsfunktion, likvärdig med traditionella insatsfaktorer som arbete, kapital och material. Den andra studien undersökte bedövningskvaliteten hos grisar och nötkreatur vid elva svenska slakterier. I den tredje och fjärde studien analyserades förekomsten av traumatiska skador på nötkreatur och slaktgrisar. Slutligen gjordes i den femte studien en ekonomisk simulering för att uppskatta hur minskad förekomst av otillräcklig bedövning, dvs. bättre bedövningskvalitet, vid slakt påverkar ekonomin. Avhandlingen visar att investeringar i bättre bedövningsutrustning, utbildning, förbättrad stallmiljö och effektivare drivgångar stärker både djurvälstånd, arbetsmiljö och produktion.

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis vill utskottet understryka att djurskyddslagstiftningen är tydlig med att djur ska skonas från obehag och onödigt lidande i samband med slakt. Jordbruksverket beskriver i sina föreskrifter vilka bedövningsmetoder som är tillåtna. Dessa har ur ett djurskyddsperspektiv både för- och nackdelar. Utskottet noterar att det pågår forskning för att bättre förstå vilka de bästa bedövningsmetoderna är och för att utveckla bättre metoder vid slakt. Vidare konstaterar utskottet att ny forskning indikerar att investeringar i djurvälståndsförbättrande åtgärder vid slakt även kan leda till ökad lönsamhet för slakterierna.

Mot denna bakgrund finner utskottet att det för närvarande inte finns skäl att vidta några åtgärder med anledning av motion 2025/26:3733 (S) yrkande 36. Utskottet föreslår att yrkandet avslås.

¹⁰ Killing them softly: pig and cattle welfare at slaughter and its economic relevance
Jarlström, Josefine, SLU, december 2025.

Illegal handel med djur

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandena om illegal handel med hundar och katter.

Jämför reservation 9 (S).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 39 anför motionärerna att veterinärer ska kunna slå larm vid misstanke om hundsmuggling. I samma motion yrkande 45 vill motionärerna att det görs en översyn av straffskalorna för brott kopplade till illegal djurverksamhet. Motionärerna anför att det ska vara kännbara straff för hundägare som genom illegal uppfödning utsätter djur för lidande.

I motion 2025/26:2986 av Marlène Lund Kopparklint (M) vill motionären att berörda myndigheter ska ges i uppdrag att se över möjligheterna att motverka ekonomisk och organiserad brottslighet när det gäller försäljning av kattungar, i syfte att förhindra svart handel och organisera tillsyn mot kattfabriker.

Kompletterande information

Enligt 2 kap. 11 § första stycket djurskyddslagen är det förbjudet att utföra avel med sådan inriktning att den kan medföra lidande för föräldradjuret eller avkomman. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om förbudet och om villkor för eller förbud mot avel som kan påverka djurets naturliga beteende, normala kroppsfunktioner eller förmåga att naturligt föda fram sin avkomma (2 kap. 11 § andra stycket djurskyddslagen). Den som på yrkesmässig basis eller i större omfattning föder upp sällskapsdjur ska enligt 6 kap. 4 § första stycket djurskyddslagen ha tillstånd för verksamheten. Vid tillståndsprövningen ska särskild hänsyn tas till om den sökande kan anses lämplig att bedriva verksamheten och om de anläggningar som verksamheten ska bedrivas i är lämpliga från djurskyddssynpunkt. Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2020:8) om hållande av hundar och katter innehåller bl.a. bestämmelser om avel. Av 6 kap. 2 § framgår att djurhållaren ska vidta nödvändiga försiktighetsåtgärder för att förebygga oplanerad, oönskad eller överdriven reproduktion av de djur som han eller hon ansvarar för. Av 10 kap. djurskyddslagen framgår vilka straff som gäller vid brott mot lagen. Vid brott mot såväl 2 kap. 11 § första stycket som 6 kap. 4 § första stycket kan böter eller fängelse upp till två år utdömas.

Katter omfattas av lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter. Av första paragrafen framgår att ”hundar och katter ska hållas under sådan tillsyn och skötas på ett sådant sätt som med hänsyn till deras natur och övriga

omständigheter behövs för att förebygga att de orsakar skador eller avsevärda olägenheter”. Den 1 januari 2023 infördes ett krav om märkning och registrering av katter i lagen. Syftet med kravet är att tydliggöra ansvaret för katter, att få ned antalet djur som saknar ett hem och att i förlängningen få ned antalet djur som lider.

Regler om införsel av hundar utan kommersiellt syfte finns i EU:s sällskapsdjursförordning¹¹. För sådan införsel krävs att hundarna har identitetsmärkning, är vaccinerade mot rabies och åtföljs av en identitetshandling. För införsel av hundar som är avsedda för handel gäller förutom dessa krav även regler i framför allt EU:s djurhälsoförordning¹². För en sådan införsel krävs ett djurhälsointyg (ofta kallat Traces-intyg) och hundarna ska enligt huvudregeln komma från en registrerad eller godkänd anläggning. Ytterligare regler finns för hundar som förs in från tredjeländer; bl.a. krävs i vissa fall en titrering av rabiesantikroppar. Om en hund förs in i landet i strid mot något av de ovan nämnda villkoren och inte anmäls kan detta innebära att ett smugglingsbrott har begåtts enligt 3 § lagen (2000:1225) om straff för smuggling.

Rådet och Europaparlamentet nådde den 25 november 2025 en preliminär överenskommelse om kommissionens förslag från den 7 december 2023 om en ny EU-förordning om välbefinnande och spårbarhet för hundar och katter som av ekonomiska skäl föds upp och säljs som sällskapsdjur¹³. Överenskommelsen innebär att det för första gången kan komma att fastställas minimiregler för hela EU. Syftet är att välbefinnandet för katter och hundar som hålls av uppfödare, försäljningsställen och djurhem ska öka. Samtidigt ska konsumentskyddet förbättras, rättvis konkurrens säkerställas och olaglig handel bekämpas. I överenskommelsen fastställs sex huvudprinciper för välbefinnande. Det handlar om att:

- husdjursaveln ska vara reglerad, med gränser för intervall och lägsta och högsta ålder
- viss avel är förbjuden, t.ex. inavel (avel mellan föräldrar och avkomma, mellan syskon och halvsyskon samt mellan mor- och farföräldrar och barnbarn); i överenskommelsen klargörs att inavel ändå kan användas för att bevara lokala raser med en begränsad genpool
- avel av hybrider (resultatet av korsning med vilda arter) ska vara förbjuden
- smärtsamma metoder såsom stympning är förbjudna, t.ex. öronkupering, svanskupering eller borttagning av klor, såvida inte ingreppet är motiverat av medicinska skäl

¹¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 576/2013 av den 12 juni 2013 om förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte och om upphävande av förordning (EG) nr 998/2.

¹² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag").

¹³ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om välbefinnande hos hundar och katter samt deras spårbarhet (COM(2023) 769).

- tillräckligt med rent och friskt vatten, tillräckligt med foder och adekvat inhysning måste tillhandahållas
- hundar ska ha daglig tillgång till ett utomhusområde eller dagligen tas med på promenad; detta gäller hundar som är äldre än åtta veckor

Dessutom ställs det krav på aktörer och anläggningar. Kraven innebär att alla katter och hundar måste vara märkta med mikrochipp och registrerade i en nationell databas innan de säljs eller doneras. Dessutom ska alla databaser vara kompatibla med databaserna i övriga EU-länder och vara tillgängliga online. Det ställs krav på att personer som tar hand om katter eller hundar måste ha god förståelse för djurens beteende och behov samt se till djuren får tillsyn av veterinär. Vid försäljning eller donering av katter eller hundar måste den person som ansvarar för djuren informera om de krav som ställs på en djurägare. Vidare införs det regleringar som innebär att katter och hundar av honkön som har genomgått två kejsarsnitt inte ska användas för fortsatt avel. Dessutom bör katter och hundar med extrema egenskaper uteslutas från avel för att förhindra att dessa egenskaper förs vidare till kommande generationer om det finns en hög risk för en negativ effekt på deras välbefinnande eller avkommans välbefinnande. Katter och hundar med extrema egenskaper eller stympningar ska inte delta i tävlingar, föreställningar eller utställningar.

Införseln av hundar och katter till EU kommer att omfattas av samma eller likvärdiga standarder, vilket syftar till att stärka konsumentskyddet och säkerställa spårbarheten för katter och hundar. De hundar och katter som importeras för att säljas på marknaden måste registreras i en nationell databas inom fem arbetsdagar. Förflyttningar utan kommersiellt syfte måste registreras av ägaren i EU:s databas för husdjurs resande minst fem dagar i förväg. För att möjliggöra detta kommer en databas för husdjurs resande att skapas. På så sätt får medlemsländerna en överblick över icke-kommersiell införsel till EU och kan då upptäcka misstänkta förflyttningar. Den preliminära överenskommelsen måste godkännas av både Europeiska unionens råd och Europaparlamentet innan den formellt antas och träder i kraft.

Riksdagens tillkännagivande om hundsmuggling

I april 2022 beslutade riksdagen, på miljö- och jordbruksutskottets förslag, om tre tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden om smuggling av hundar (bet. 2021/22: MJU22, rskr. 2021/22:263). Det första rör veterinärers möjlighet att anmäla misstanke om illegal införsel. Utskottet uttalade i betänkandet att det, för att komma till rätta med den ökande illegala införseln av framför allt hundar, måste säkerställas att veterinärer har möjlighet att anmäla misstänkt illegal införsel av djur så att berörda myndigheter kan agera för att beivra sådan verksamhet.

I regeringens skrivelse 2024/25:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2024 uttalar regeringen följande om tillkännagivandet:

Punkt 1 om veterinärers möjligheter att anmäla misstanke om illegal införsel*: Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om veterinärers möjligheter att anmäla misstanke om illegal införsel (bet. 2021/22: MJU22 s. 26). För närvarande övervägs inom Regeringskansliet vilka åtgärder som bör vidtas med anledning av detta och övriga tillkännagivanden om illegal införsel och smuggling av djur. Punkten är inte slutbehandlad.

Utskottets ställningstagande

Det finns i dag en betydande olaglig handel med hundar och katter under förhållanden som är skadliga för djurens hälsa och välfärd. I utskottet finns en bred enighet om behovet av att stävja illegal handel med sällskapsdjur. Den illegala handeln riskerar, utöver de djurvälfrädsproblem som handeln kan ge upphov till, även en ökad risk för införsel och spridning av farliga sjukdomar som kan utgöra en fara för samhället och folkhälsan. Utskottet välkomnar därför den överenskommelse om lagstiftning för hundar och katters välbefinnande och spårbarhet som nåtts på EU-nivå. Utskottet noterar att de krav som ställs har bäring på såväl avel som införsel av hundar och katter. Sammantaget syftar reglerna till att stärka djurskyddet men också bidra till att reglera handeln och bekämpa den illegala verksamheten. Utskottet vill också påminna om det tillkännagivande som riksdagen riktat till regeringen om vikten av veterinärers möjlighet att anmäla misstanke om införsel. Mot denna bakgrund bedömer utskottet att motionerna 2025/26:2986 (M) och 2025/26:3733 (S) yrkandena 39 och 45 kan lämnas utan åtgärd.

Skydd för viltlevande djur

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om att införliva viltlevande djur i djurskyddslagen.

Jämför reservation 10 (MP).

Motionen

I kommittémotion 2025/26:3429 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP) anför att viltlevande djur bör införlivas i samma djurskyddslag som de djur som hålls av människan. De viltlevande djuren har inte ett lika starkt rättsligt skydd som de djur som hålls av människan. Motionärerna anför att om viltlevande djur omfattades av djurskyddslagen skulle det falla sig mer naturligt att ställa krav på mer djurskyddsanpassade jakt- och fiskemetoder, infrastrukturåtgärder för att förebygga viltolyckor samt eftersöksåtgärder i fler fall då djur skadats i trafiken.

Kompletterande information

Enligt 1 kap. 1 § djurskyddslagen (2018:1192) syftar lagen till att säkerställa ett gott djurskydd och främja en god djurvelfärd och respekt för djur. Med respekt för djur menas enligt förarbetena (se prop. 2017/18:147) medvetenheten om och erkännandet av att djur är levande och kännande varelser med vissa behov som måste visas hänsyn. I detta ligger också att djur har ett egenvärde oavsett vilken nytta de har för människan. I förarbetena anförts vidare att redan det faktum att det finns en lag som syftar till att skydda djur mot lidande och som reglerar hur man får hantera djur, utgör ett tydligt bevis för att den svenska rättsordningen tillerkänner djur ett inneboende värde som går utöver det instrumentella värdet av att utgöra en ägodel eller på annat sätt vara till nytta eller nöje för människan.

Av 1 kap. 2 § djurskyddslagen framgår att lagen gäller djur som hålls av människan och viltlevande försöksdjur. Djurskydd för vilt, dvs. vilda däggdjur och fåglar, regleras i viss utsträckning i jaktlagen (1987:259). Där framgår bl.a. att viltet är fredat och där finns regler om jakt. Omfattningen av och formerna för fiske regleras på motsvarande sätt i fiskelagen (1993:787). Regler om vilda djur finns även i artskyddsförordningen (2007:845). För vilda djur gäller således det som följer av miljölagstiftningen och jaktlagstiftningen om natur- och viltvård, vilket ska ge vilda djur så goda förutsättningar som möjligt att leva i naturen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att de lagar som berör djur har olika skyddsintressen, som t.ex. en god djurvelfärd, ett gott smittskydd eller att begränsa problem för omgivningen. Det är enligt utskottets mening mest ändamålsenligt att låta skyddsintresset avgöra hur en djurrelaterad fråga ska regleras. Utskottet föreslår att motion 2025/26:3429 avslås.

Delfinarier

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om undantag vid förbud av delfinarier.

Motionen

I motion 2025/26:405 av Martin Ådahl (C) yrkande 3 anförts att det vid ett förbud mot att hålla valar (cetaceer), inklusive delfiner, tumlare och små tandvalar, i fångenskap bör införas en tidsatt avvecklingsperiod med krav på omplacering till kvalitetssäkrade fristäder eller rehabiliteringsanläggningar. Motionären menar att ett förbud ska genomföras förutsebart och ordnat. En

övergångsperiod behövs för att möjliggöra individualiserade omplaceringsplaner, veterinärmedicinska bedömningar och etisk prövning. Motionären föreslår även i samma motion yrkande 1 i denna del att det vid ett förbud ska finnas ett undantag för tillfällig rehabilitering av skadade vilda djur. Vidare anför motionären i yrkande 4 att regeringen utan dröjsmål ska ta fram nödvändiga följdändringar i djurskyddsförordningen och att Jordbruksverket ska göra detsamma i sina föreskrifter.

Kompletterande information

Grundläggande bestämmelser om hur djur, inklusive djur i djurparker, ska hållas och skötas finns i djurskyddslagen och djurskyddsförordningen. Av djurskyddslagen framgår bl.a. att djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom. Det framgår också att djur ska hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att deras välfärd främjas, att de kan utföra sitt naturliga beteende och att beteendestörningar förebyggs (2 kap. 1 och 2 §§).

Enligt 3 kap. 1 § första stycket djurskyddslagen är det förbjudet att, på ett sådant sätt att djuren utsätts för lidande, träna djur för eller använda djur vid bl.a. föreställningar eller andra förevisningar som anordnas för allmänheten. Av andra stycket framgår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bl.a. får meddela ytterligare föreskrifter om träning och användning av djur vid sådana föreställningar eller förevisningar. Särskilda bestämmelser om offentlig förevisning av djur vid cirkusar och liknande verksamheter finns i 3 kap. djurskyddsförordningen. Av 3 kap. 3 § framgår bl.a. att djur inte får flyttas runt och i samband med det förevisas offentligt i burar eller andra utrymmen eller inhägnader som begränsar deras rörelsefrihet på liknande sätt som en bur.

I Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2019:29) om djurhållning i djurparker m.m. finns särskilda bestämmelser om hållande av delfiner. Av dessa framgår bl.a. att bassängytan ska vara minst 800 kvadratmeter för flasknosdelfiner och 400 kvadratmeter för tumlare. Vidare ska bassängens djup vara minst lika med den aktuella artens kroppslängd och det ska finnas djuphål med minst två gånger kroppslängden. Bassängerna ska ha oregelbundna väggar och vågdämpande kanter och det ska finnas avskiljningsmöjligheter (7 kap. 4 §). Jordbruksverket har meddelat att föreskrifterna (SJVFS 2019:29) om djurhållning i djurparker m.m. ska ses över utifrån kraven i den nya djurskyddslagen, dagens förutsättningar och ett uppdaterat vetenskapligt underlag.

Sveriges enda delfinarium öppnade 1969 i Kolmården. Den 8 mars 2022 meddelade Kolmårdens djurpark att en långsiktig avveckling av delfinverksamheten kommer att inledas och att delfinariatet på sikt kommer att stängas. Enligt djurparken är det ett led i omställningen mot att fokusera alltmer på att bevara hotade djurarter. Djurparken arbetar tillsammans den europeiska djurparksföreningen EAZA (European Association of Zoos and

Aquaria) och deras artkoordinatorer för att hitta nya hem till delfinerna, vilket enligt djurparken kan ta flera år. Till dess håller delfinariet öppet för besökare.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet anför tidigare i detta betänkande så ska djur behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom samt hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att deras välfärd främjas. Enligt djurskyddslagen ska djur kunna utföra sitt naturliga beteende och beteendestörningar ska förebyggas. Vidare konstaterar utskottet att lagen förbjuder att djur tränas för eller används vid bl.a. föreställningar eller andra förevisningar som anordnas för allmänheten på ett sådant sätt att djuren utsätts för lidande. Utskottet noterar att Jordbruksverket avser att se över föreskrifterna för om djurhållning i djurparker, som bl.a. innehåller särskilda bestämmelser om hållande av delfiner. Vidare noterar utskottet att den enda svenska anläggningen som håller delfiner för uppvisning har tagit beslut om att avveckla verksamheten. Utskottet finner mot denna bakgrund inte skäl att vidta några åtgärder med anledning av motion 2025/26:405 yrkandena 1 i denna del, 3 och 4.

Virtuella stängsel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om virtuella stängsel.
Jämför reservation 11 (S).

Motionen

I kommittémotion 2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 13 vill motionärerna driva på för utveckling och användning av virtuella stängsel då de har potential att göra det enklare med betesdrift i Sverige. Motionärerna anför att virtuella stängsel förutom att kräva mindre underhåll och vara billigare än fysiska stängsel ger möjlighet att styra betestrycket efter betesmarkernas behov. Vidare menar motionärerna att det blir enklare att ha djur i naturbetesmarker som i många fall är dåligt lämpade för fysiska stängsel.

Kompletterande information

Det har tidigare inte varit tillåtet i svensk lag att använda virtuella stängsel. Regeringen beslutade den 23 oktober 2025 om en ändring i djurskyddsförordningen som innebär att det sedan den 1 januari 2026 är tillåtet med virtuella stängsel i Sverige. Ändringen har genomförts som ett led i att förenkla för djurhållarna. Ändringen i förordningen innebär att det är möjligt att använda virtuella elstängsel utomhus för nötkreatur och får.

Jordbruksverket, Lantmännens riksförbund m.fl. har därefter spridit information om vad regeringens reform innebär och hur den kan tillämpas. Jordbruksverket har tillsammans med forskare vid Rise sedan 2019 bedrivit forskningsprojekt om virtuell stängselteknik med fokus på hur tekniken påverkar djurvälståndet och hur den kan tillämpas för olika betesstrategier i naturbetesmarker. Myndigheten har nyligen påbörjat arbetet med att informera potentiella användare om hur tekniken fungerar, erfarenheter från forskningen och vad som är viktigt att tänka på vid användningen av virtuella stängsel, främst ur djurvälstånds-, naturvårds- och användarperspektiv.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig positivt till nya tekniska lösningar inom lantbruket som utöver att förenkla för djurhållarna även har potential att öka djurvälståndet och bidra till ökad biologisk mångfald. Utskottet välkomnar därför den ändring som gjorts i djurskyddsförordningen och att det nu är möjligt att använda virtuella stängsel utomhus för nötkreatur och får. Utskottet konstaterar att Jordbruksverket arbetar med information m.m. om den nya tekniken. Mot denna bakgrund bedömer utskottet att motion 2025/26:3733 (S) yrkande 13 får anses tillgodosett och föreslår att yrkandet lämnas utan åtgärd.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som beretts i förenklad ordning.

Utskottets ställningstagande

De motionsyrkanden som finns listade i bilaga 2 rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden, se betänkandena 2022/23:MJU9 Djurskydd, 2023/24:MJU11 Djurskydd och 2024/25:MJU10 Bättre förutsättningar inom djurens hälso- och sjukvård samt djurskydd. Utskottet avstyrker därför dessa motionsyrkanden. Tidigare ståndpunkter framgår av de nämnda betänkandena.

Reservation

1. Djurvälfärd och utevistelse, punkt 1 (C)

av Anders Karlsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2833 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 24 och avslår motionerna

2025/26:389 av Magnus Oscarsson (KD),

2025/26:501 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP) yrkande 3 och

2025/26:3428 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 25.

Ställningstagande

Svensk djurskyddslagstiftning är bland de skarpaste i världen och svenska djurhållare levererar djurvälfärd av riktigt hög nivå. Delar av lagstiftningen behöver dock moderniseras för att hänga med i utvecklingen. Beteskravet bör utvecklas i en mer flexibel riktning där djurhållaren ges mer handlingsfrihet, med start- och slutdatum som varierar regionalt över landet och möjlighet att anpassa sig efter ex. väder och markförhållanden. Utredningen Animalieproduktion med hög konkurrenskraft och gott djurskydd (SOU 2024:56) föreslår att beteskravet för kor som hålls i lösdrift generellt ska slopas. Det är inget som Centerpartiet ställer sig bakom, men det är samtidigt viktigt att höga nationella djurskyddskrav inte innebär en konkurrensnackdel för svenska lantbruksföretag och regeringen bör därför verka för att det ska införas en djurvälfärdsersättning för bete. Det har tidigare inte varit möjligt eftersom det inte gått att få stöd för att följa nationell lagstiftning som går längre än EU: s. Kommissionen har dock på senare tid öppnat för det och därmed bör också den svenska regeringen agera för en nationell djurvälfärdsersättning för bete.

2. Djurvälfärd och utevistelse, punkt 1 (MP)

av Rebecka Le Moine (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:501 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP) yrkande 3 och

2025/26:3428 av Emma Nohrén m.fl. (MP) yrkande 25 och

avslår motionerna

2025/26:389 av Magnus Oscarsson (KD) och

2025/26:2833 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 24.

Ställningstagande

EU är en viktig arena för att stärka djurskyddet, för djuren men också för det svenska lantbruket. Genom att gemensamt höja minimikraven på djurens villkor i hela EU förbättras inte bara djurskyddet för alla djur inom EU, det ökar också förutsättningarna för det svenska lantbruket att förena ett högt djurskydd med en god konkurrenskraft. EU:s djurvälståndssättningar behöver utvecklas så att de ger ökade ekonomiska incitament för bättre djurvärld, och inte missgynnar svenska bönder för att Sverige har jämförelsevis stark djurskyddslagstiftning.

3. Veterinärer och säkrare djursjukvård, punkt 2 (S)

av Åsa Westlund (S), Sofia Skönnbrink (S), Malin Larsson (S), Jytte Guteland (S) och Aida Birinxhiku (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 49, 51 och 52 samt

avslår motionerna

2025/26:672 av Hanna Westerén (S),

2025/26:2403 av Markus Wiechel (SD) och

2025/26:3142 av Patrik Karlson (L).

Ställningstagande

De senaste åren har priserna för djursjukvård skjutit i höjden. Vanligt folk har numera svårt att hjälpa sina husdjur när de blir sjuka. Den främsta orsaken är ett marknadsmisslyckande där riskkapitalbolag köpt upp en stor mängd kliniker över hela landet, vilket lett till att det idag inte finns tillräcklig konkurrens. Siffror från Statistiska centralbyrån (SCB) visar att kostnaderna för veterinärvård i Sverige har ökat med 51 procent de senaste fem åren. Allra

mest ökade priserna hos riskkapitalbolagen. Vi föreslår en rad effektiva åtgärder för att göra upp med marknadsmisslyckandet. Det ska vara enkelt för djurägare att i förväg ta reda på vad olika ingrepp kommer att kosta. Därför bör det ställas tydligare krav på att veterinärbolagen ska kunna ge prisindikationer för olika behandlingar. Det gör det möjligt för djurägare att jämföra olika kliniker. Kunder bör också tydligt kunna informeras om vilken kostnad som tillkommer då en tjänst utförs som en akutbehandling. Även i akuta fall ska djurägare kunna göra ett aktivt val.

Sverige har både dyrare veterinärpriser och slappare regelverk än många andra europeiska länder, som exempelvis Frankrike och Tyskland. I Frankrike hålls kostnaderna nere genom en lag som säger att veterinärerna måste vara majoritetsägare i klinikerna och att djursjukvård inte får bedrivas i vinstintresse. I Tyskland används en tariffmodell där veterinärvgifterna fastställs av en federal veterinärkammare. Tariffsystemet fungerar som en riktlinje för veterinärer över hela landet för att säkerställa transparens och konsekvens i prissättningen. Nivåerna bestäms utifrån flera faktorer, såsom tid, veterinärens expertis, behandlingens komplexitet och nödvändig utrustning. Vi vill utreda möjligheterna till liknande regler i Sverige.

Djursjukvård behöver finnas tillgänglig över hela landet – dygnet runt, året runt. Idag ser det tyvärr inte ut så. I till exempel Tranås, Dingle och Hallstahammar är det svårt att få tag på veterinär om ens djur blir skadat eller sjukt under kvällar, nätter och helger. Situationen blir inte bättre av att det ställs olika krav på offentliga och privata aktörer. Medan distriktsveterinärerna har till uppgift att säkerställa att alla djur ska kunna få sjukvård oavsett tidpunkt på dygnet om det finns djurskyddsskäl, ställs inget liknande krav på de privata aktörerna. Det skapar en ojämlig konkurrenssituation. Därför bör även privata aktörer ta ansvar för att säkerställa den veterinära beredskapen.

4. Effektiv djurskyddskontroll, punkt 3 (S)

av Åsa Westlund (S), Sofia Skönnbrink (S), Malin Larsson (S), Jytte Guteland (S) och Aida Birinxhiku (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 34.

Ställningstagande

Vi anser att den svenska djurskyddskontrollen ska vara regelbunden, likvärdig, effektiv och rättssäker och att resurserna ska riktas dit där de gör mest nytta.

5. EU:s djurskyddslagstiftning, punkt 4 (C)

av Anders Karlsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:2833 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 26 och

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 65 och
avslår motion

2025/26:501 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

De europeiska djurskyddsreglerna blir alltmer utdaterade. Sverige är i sammanhanget en förebild, men för en rättvis konkurrens på den inre marknaden och för djurens välfärd krävs en uppdatering som moderniserar och skärper EU:s krav. En sådan skärpning bör bl.a. innebära ett förbud mot att hysa djur i burar – inte minst hönor. Överlag bör kraven på djurskydd och miljöhänsyn inom djurhållningen höjas till svensk nivå.

Ett hållbart system för europeisk livsmedelsproduktion hänger nära ihop med ambitiösa regler för djurvälstånd. Sverige har länge legat steget före och det är viktigt, både för lantbrukets konkurrensvillkor och för djuren, att resten av EU kommer i kapp. Det handlar om allt från att införa förbud mot rutinmässig svanskupering av grisar till att transporter av djur till slakt inte ska behöva ta mer än åtta timmar. Det bör även göras stärkta gemensamma insatser för att hantera och förhindra spridningen av smittsamma djursjukdomar, exempelvis afrikansk svinpest. Det behövs en kommissionär med ansvar för djurvälstandsfrågor, med ansvar för striktare EU-regler, bättre uppföljning av reglerna och ökat fokus på djurvälstandsfrågor.

6. EU:s djurskyddslagstiftning, punkt 4 (MP)

av Rebecka Le Moine (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:501 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP) yrkande 2 och

avslår motionerna

2025/26:2833 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 26 och

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 65.

Ställningstagande

För att undvika en situation där svenska bönder konkurreras ut av produkter som inte lever upp till samma krav som Sverige ställer på djurvälstånd måste regeringen driva på för starkare lagstiftning för lantbruksdjur i hela Europa. Kraven på djurhållning bör skärpas inom hela EU, så att djuren får rätt att bete sig naturligt. Djurprodukter från djur uppfödda i länder där djurhållningen fått skarp kritik vid EU:s djurskyddsrevisioner ska inte få säljas på den gemensamma marknaden utan endast inom det egna landet. Vidare måste en utgångspunkt i arbetet med den kommande översynen av stödsystemen inom GJP vara att inte tillåta att krav på konkurrensneutralitet mellan EU:s medlemsstater medför lägre miljökrav eller sämre djurvälstånd för Sverige, och inte heller sämre konkurrensförhållanden för svenska bönder.

7. Farliga djursmittor, punkt 5 (C)

av Anders Karlsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2833 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 28 och

avslår motionerna

2025/26:824 av Mikael Larsson (C),

2025/26:1909 av Laila Naraghi (S) och

2025/26:2268 av Sten Bergheden (M).

Ställningstagande

När afrikansk svinpest konstaterades i Sverige för första gången hösten 2023 blev det ett stresstest för det svenska smittskyddsarbetet. Svinpesten fick stora konsekvenser för boende och näringsidkare, men att smittan lyckades hållas så lokaliserad får ändå ses som en framgång. Sverige behöver ta lärdom från utbrottet av afrikansk svinpest och ifrån andra utbrott såsom blåtunga, och stärka beredskapen inför framtida utbrott, som vi vet kommer att inträffa. En konkret lärdom från utbrottet av afrikansk svinpest har exempelvis varit att avfallsbolag behöver säkerställa att vildsvin inte kommer i kontakt med organiskt avfall.

8. Smärtfria metoder för bedövning vid slakt, punkt 7 (S, V, MP)

av Åsa Westlund (S), Sofia Skönnbrink (S), Malin Larsson (S), Jytte Guteland (S), Kajsa Fredholm (V), Aida Birinxhiku (S) och Rebecka Le Moine (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 36.

Ställningstagande

Vi vill se över förutsättningarna för mer forskning om smärtfria bedövningsmetoder vid slakt. Koldioxidbedövning av fiskar och grisar och elbadsbedövning av fåglar tillhör de vanligaste bedövningsmetoderna vid slakt i Sverige. Det är metoder som innebär smärta och stress för djuren, vilket går emot en av grundpelarna i vår svenska djurskyddslagstiftning som slår fast att djur ska skyddas mot onödigt lidande. Mer forskning kan bidra till att minska djurens lidande.

9. Illegal handel med djur, punkt 8 (S)

av Åsa Westlund (S), Sofia Skönnbrink (S), Malin Larsson (S), Jytte Guteland (S) och Aida Birinxhiku (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkandena 39 och 45 samt
avslår motion
2025/26:2986 av Marlène Lund Kopparklint (M).

Ställningstagande

Den illegala hunduppfödningen och hundsmugglingen har blivit en viktig inkomstkälla för de kriminella gängen. Det handlar om mångmiljonbelopp som går direkt till de kriminellas plånböcker. Med smugglingen av oavaccinerade hundar riskerar också farliga sjukdomar som rabies att spridas till

Sverige. Detta marknadsmisslyckande är naturligtvis helt oacceptabelt. Vi måste skapa ordning och reda på hundmarknaden så att människor kan känna sig trygga när de köper ett husdjur.

Vi föreslår därför att veterinärer måste kunna larma vid misstanke om hundsmuggling. I dag krävs hundägarens godkännande och/eller klinisk misstanke om rabies för att veterinärer ska kunna larma till Jordbruksverket. Precis som vid misstanke om rabies vill vi att veterinärer ska kunna slå larm vid misstanke om hundsmuggling. Vi välkomnar att regeringen nyligen har tillsatt en utredning i linje med vårt förslag. Men nu krävs att utredningens kommande resultat snabbt omsätts i konkreta åtgärder och att regeringen tar ett helhetsgrepp för att sätta stopp för den illegala försäljningen och smugglingen av hundar. Vidare ska det vara kännbara straff för hundägare som genom illegal uppfödning utsätter djur för lidande eller använder hundar som vapen i brottslig verksamhet. Vi vill att regeringen ska göra en översyn av straffskalorna både för djurplågeri och för andra relevanta brott kopplade till illegal djurverksamhet och organiserad brottslighet.

10. Skydd för viltlevande djur, punkt 9 (MP)

av Rebecka Le Moine (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3429 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP).

Ställningstagande

I 1 kap. 2 § djurskyddslagen anges att lagen endast avser djur som hålls av människan och viltlevande försöksdjur. Övriga viltlevande djurarter omfattas inte av djurskyddslagen. Detta innebär att de viltlevande djuren inte har ett lika starkt rättsligt skydd som de djur som hålls av människan. I 2 kap. djurskyddslagen som innehåller allmänna bestämmelser om hur djur ska hanteras ingår t.ex. grundläggande djurskyddskrav som förbud att skada djur och villkor för försäljning och transport av djur. Några liknande krav finns inte i lagen för viltlevande djur. Däremot är det enligt brottsbalken förbjudet att med uppsåt eller grov oaktksamhet plåga djur oavsett om det är ett tamdjur eller viltlevande djur. Detta träffar alltså inte handlingar som inte är minst grovt oakt samma och heller inte underlåtenhet att agera i situationer då detta innebär att djur riskerar att utsättas för lidande. Om viltlevande djur omfattades av djurskyddslagen skulle det falla sig mer naturligt att exempelvis ställa krav på mer djurskyddsanpassade jakt- och fiskemetoder, infrastrukturåtgärder för att

förebygga viltolyckor samt eftersöksåtgärder i fler fall då djur skadats i trafiken.

Enligt den finska djurskyddslagen omfattas alla djur (inklusive viltlevande djur). Likaså omfattar den polska djurskyddslagen samtliga djur, vilken även innefattar ett separat kapitel om skyddet av viltlevande djur i sin egenskap av nationellt värde. Norge har också en djurvälståndslag som inbegriper i huvudsak alla djur såsom: däggdjur, fåglar, reptiler, fisk och andra havslevande arter samt bin. Storbritannien har en djurskyddslag för alla vilda däggdjur, vilken ska skydda djuren från människors grymhet. Det varierar mellan länderna om vilket begrepp som används, djurskydd eller djurvälstånd, men grunden är densamma dvs. att skydda och visa respekt för alla levande djur.

11. Virtuella stängsel, punkt 11 (S)

av Åsa Westlund (S), Sofia Skönnbrink (S), Malin Larsson (S), Jytte Guteland (S) och Aida Birinxhiku (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S) yrkande 13.

Ställningstagande

Virtuella stängsel har potential att göra det enklare med betesdrift i Sverige. Förutom att de kräver mindre underhåll och är billigare än fysiska stängsel ger de möjlighet att styra betestrycket efter betesmarkernas behov. Det blir också enklare att ha djur i naturbetesmarker som i många fall är dåligt lämpade för fysiska stängsel. Vi socialdemokrater vill därför driva på för utveckling och användning av virtuella stängsel.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2025/26

2025/26:71 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga en översyn kring den etiska bedömningen i fråga om djurförsök inom medicinsk forskning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:382 av Michael Rubbestad (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förbudet mot försäljning av fjädrar av fågeldun och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:383 av Michael Rubbestad (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en revidering av djurskyddslagen (2018:1192) för att minska antalet avlivningar och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:389 av Magnus Oscarsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ge Jordbruksverket i uppdrag att utreda möjlighet till undantag från beteskravet för de mjölkgårdar som saknar tillgång till lämplig mark eller av andra omständigheter inte kan ha kor på bete, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:405 av Martin Ådahl (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett förbud mot att hålla valar (cetaceer), inklusive delfiner, tumlare och små tandvalar, i fångenskap för uppvisning, underhållning eller kommersiella syften med undantag för tillfällig rehabilitering av skadade vilda djur och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda avel, handel, import och export i fråga om sådana djur och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en tidssatt avvecklingsperiod med krav på omplacering till kvalitetssäkrade fristäder eller rehabiliteringsanläggningar där detta är djurskyddsmässigt möjligt och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra åt regeringen att utan dröjsmål ta fram nödvändiga följdåtgärder i

djurskyddsförordningen och Jordbruksverkets föreskrifter och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:501 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla betesrätten så att andra djur såsom tjurar, grisar, får och höns inkluderas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja ribban för djurvelfärd inom hela EU genom bl.a. den gemensamma jordbrukspolitiken och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla djurvelfärdersättningen inom EU och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:570 av Richard Jomshof (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kött från djur som slaktats utan bedövning och som säljs i Sverige ska märkas med en tydlig varningstext och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i EU ska driva frågan att kött från djur som slaktats utan bedövning ska märkas med en tydlig varningstext inom EU och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den svenska regeringen ska söka undantag i EU så att Sverige kan förbjuda import av kött från djur som slaktats utan bedövning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den svenska regeringen ska inta en stark hållning gentemot EU där man kräver generella förbud mot obedövad slakt inom hela unionen och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:672 av Hanna Westerén (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om säkrare djursjukvård och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:824 av Mikael Larsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ta fram en tydlig strategi för att förhindra utbrott och spridning av svinpest och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:845 av Mikael Larsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sekretess inom djurskydd och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:882 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för en bibehållen effektiv förprovning av djurstallar i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:883 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheten att fasa ut burhållningen av hönor och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:885 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna och utveckla den svenska betesrätten och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:972 av Andreas Lennkvist Manriquez m.fl. (V):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning kring hur nationella tariffer för djursjukvård kan införas och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1324 av Sanna Backeskog (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn av grisars rätt till en bra djurvälstånd och att utföra naturliga beteenden och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en utfasning av koldioxidbedövning av slaktsvin och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1457 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till en översyn av konkurrensen inom veterinärvården med målet att kostnaderna för veterinärvård ska hamna på en rimlig nivå, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:1909 av Laila Naraghi (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ändra zoonosförordningen (1999:660) för att säkerställa rättvisa konkurrensvillkor för större kycklingproducenter och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1957 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn av regelverken kring omhändertagande av djur och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2066 av Kerstin Lundgren (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över åtgärder för att möta behovet av att utöka och sprida djurskötartutbildningen t.ex. till Umeå och Skara och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2259 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur Sverige kan lösa bristen på veterinärer och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2268 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge ett stort offentligt tack till jägarna och övriga frivilliga som arbetade med att begränsa svinpesten 2023 och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2403 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa en nationell journalföring för djur och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2467 av Fredrik Kärrholm (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda ett förbud mot avel och import av särskilt farliga hundraser, alternativt överväga att utreda ett tillståndskrav för att äga en hund av särskilt farlig ras, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2642 av Anders W Jonsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förenklade regler för små slakterier och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2833 av Helena Lindahl m.fl. (C):

24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en djurvälståndssättning för bete och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU bör fatta beslut om en ny djurskyddslagstiftning som fasar ut honor som hålls i burar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU bör höja sina miljö- och djurskyddskrav för att motsvara de regler och krav som finns i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU ska vara drivande för att få till ett globalt avtal för mer ansvarsfull antibiotikaanvändning, i syfte att bekämpa antibiotikaresistens, och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om farliga djursmittor och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska bli attraktivare att jobba och studera som veterinär med inriktning lantbrukets djur och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2848 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa licenskrav för innehav av vissa hundraser och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2850 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över införandet av en djurbalk för såväl vilda som tama djur och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda inrättandet av en djurskyddsmyndighet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda krav på vaccinering och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ett TNR-inspirerat arbete och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om det finns behov av en hårdare reglering för vissa avelsdjur och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över införandet av obligatoriska friskintyg inför parning avseende andningsorganen för alla trubbnosdjur och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införandet av en kartläggning av trubbnosdjur med andningssvårigheter och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att påbörja ett arbete för en aktiv konsumentupplysning om lidandet hos flera trubbnosdjur och tillkännager detta för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till en registrering av antalet opererade trubbnosdjur och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av nya regleringar i syfte att minska lidandet hos trubbnosdjur och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förbud mot avel på hundar som genomgått korrigering kirurgi i andningsvägarna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:2853 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förbud mot användandet av icke domesticerade djur på cirkusar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att göra det olagligt att hålla delfiner, späckhuggare och andra valar i fångenskap och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2855 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom ramen för EU-samarbetet verka för att minska incitamenten att överanvända antibiotika och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2883 av Marléne Lund Kopparklint (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att integrera arbetet mot antibiotikaresistens inom djurhållningen tydligare i svensk beredskap och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2986 av Marléne Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge berörda myndigheter i uppdrag att se över möjligheterna att motverka ekonomisk och organiserad brottslighet när det gäller försäljning av kattungar, i syfte att förhindra svart handel och organisera tillsyn mot kattfabriker, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3142 av Patrik Karlson (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda reformer för att stärka Sveriges hästnäring och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3264 av Alexandra Anstrell (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att få antalet utbildningsplatser för veterinärer och djursjukskötare att öka avsevärt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att antalet platser gällande snabbspåret för utländska veterinärer ökar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att låta inresande veterinärer få skriva journaler på engelska så som läkare får göra och att verka för att arbetsmiljöförhållandena inom veterinärbranschen förbättras och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3367 av Mats Berglund m.fl. (MP):

36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om miljö och djurvälstånd inom sport och idrott och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3428 av Emma Nohrén m.fl. (MP):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla beteskravet så att fler djurslag omfattas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra ersättning för längre betestider och inkludera fler djurslag såsom tjurar, grisar, höns och kycklingar och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att driva på för en utveckling av djurvälstånd ersättningarna inom EU, så att de stärker snarare än missgynnar svenska bönder, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3429 av Rebecka Le Moine m.fl. (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införliva viltlevande djur i samma djurskyddslag som de djur som hålls av människan, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3596 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C):

65. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen inom översyn av befintlig lagstiftning och inom ramen för ny lagstiftning ska verka för att EU höjer sina miljö- och djurskydds krav för att motsvara standarden i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
66. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska påverka så att EU blir en drivande kraft för att få till ett

globalt avtal för mer ansvarsfull antibiotikaanvändning, i syfte att bekämpa den ökande antibiotikaresistensen, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3733 av Åsa Westlund m.fl. (S):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna och utveckla det svenska beteskravet för att säkerställa djurvelfärd, öppna landskap och biologisk mångfald och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att driva på för utveckling och användning av virtuella stängsel och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att utreda och underlätta regelverket för primärproducenter vad gäller hems jakt och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att öka antalet småskaliga gårdsslakterier och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra för digital veterinär besiktning i fråga om småskalig gårdssjakt och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att djurskyddskontrollen ska vara regelbunden, likvärdig, effektiv och rättssäker och att resurserna ska riktas dit där de gör mest nytta, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kamerabevakning ska införas på slakterier som ett komplement till fysiska besök från kontrollmyndigheten och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för mer forskning gällande smärtfria metoder för bedövning vid slakt av djur, främst fågel, gris och fisk, och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att även sjötransporter av djur inom EU ska begränsas i tid så att en god djurvelfärd kan upprätthållas, och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en skärpning av EU:s djurskyddslagstiftning så att den motsvarar svensk standard, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att veterinärer ska kunna slå larm vid misstanke om hundsmuggling och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att skapa en tydligare ansvarsfördelning och förbättrad

- ärendehantering vad gäller lagen om tillsyn över hundar och katter och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av straffskalorna för brott kopplade till illegal djurverksamhet och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett striktare regelverk med förbud mot import och uppfödning av varghybrider och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stimulera en fortsatt låg antibiotikaanvändning i den svenska djuruppfödningen och tillkännager detta för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att EU ska förbjuda behandling med antibiotika av hela djurgrupper i enlighet med svensk lagstiftning och tillkännager detta för regeringen.
49. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tydliggöra veterinärbolagens ansvar med krav på ökad pristransparens och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda möjligheterna till regelverk liknande de i Tyskland och Frankrike för att begränsa vinstintresset i djursjukvården och återföra makten till veterinärerna och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa veterinär beredskap dygnet runt, året runt i hela landet bl.a. genom att ställa ökade krav på privata aktörer i fråga om jour och beredskap och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
12. Motioner som bereds förenklat		
2025/26:71	Josef Fransson (SD)	
2025/26:382	Michael Rubbestad (SD)	
2025/26:383	Michael Rubbestad (SD)	
2025/26:405	Martin Ådahl (C)	1 i denna del och 2
2025/26:501	Rebecka Le Moine m.fl. (MP)	1
2025/26:570	Richard Jomshof (SD)	1–3 och 5
2025/26:845	Mikael Larsson (C)	
2025/26:882	Magnus Manhammar (S)	
2025/26:883	Magnus Manhammar (S)	
2025/26:885	Magnus Manhammar (S)	
2025/26:972	Andreas Lennkvist Manriquez m.fl. (V)	21
2025/26:1324	Sanna Backeskog (S)	1 och 2
2025/26:1457	Sten Bergheden (M)	
2025/26:1957	Jan Ericson (M)	
2025/26:2066	Kerstin Lundgren (C)	
2025/26:2259	Sten Bergheden (M)	
2025/26:2467	Fredrik Kärrholm (M)	
2025/26:2642	Anders W Jonsson (C)	
2025/26:2833	Helena Lindahl m.fl. (C)	25, 27 och 29
2025/26:2848	Markus Wiechel (SD)	
2025/26:2850	Markus Wiechel (SD)	1–11
2025/26:2853	Markus Wiechel (SD)	1 och 2
2025/26:2855	Markus Wiechel (SD)	
2025/26:3264	Alexandra Anstrell (M)	1–3
2025/26:3367	Mats Berglund m.fl. (MP)	36
2025/26:3428	Emma Nohrén m.fl. (MP)	23 och 24
2025/26:3596	Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C)	66

2025/26:3733	Åsa Westlund m.fl. (S)	10, 25, 32, 33, 35, 37, 38, 43 och 46–48
--------------	------------------------	---
